MONTØRFORUM

Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane. Årg. 27. nr 1 2017

Takkebrev fra Romania

se side 36

EL&IT FORBUNDET

INNHOLD - 1 - 2017

4 Klubblederspalten
5 Vår oppfordring før du stemmer
6 Årsmøte i representantskapet
14 Fest for Ove Toska
15 Tre sider tra tre dager ved Vågen
17 Rune Myntvik valgt som leder
18 Nye klubbar i fagforeininga
19 Klubbstyresamling
20 Betring i arbeidssituasjonen i Sunnhordalandsregionen
21 Oppdateringskurs som engasjerer
22 Fastlønnsstatistikken
24 Årsmøte distrikt
27 Kurs for nye tillitsvalgte på voss
28 1. Mai
31 Helikoptersikkerheten på sokkelen
32 Ordfloken
33 Besøk fra Honduras
34 Manifest årskonferanse
35 Notiser
36 Leserbrev fra Romania
38 Merkefest
39 Landsstyremøte i novenber/desember

MONTØRFORUM

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane

Adr.: Kalfarvei 71 • 5022 Bergen
Tlf.: 55 55 36 60
Telefaks: 55 32 35 18
www.efbergen.no

Ansvarlig redaktør: Atle Rasmussen
Redaktør: Arne Nesheim

Redaksjonen: Åge Blummenfelt, Nils Gunnar Knutsen, Bjarne Trondsen, Joakim Espevik, Carlos Lopez Fyllingsnes, og Arne Nesheim.
Opplag: 3200 eks.

ISSN 0804-3973
Fremsidebilde: Ionut Tecuceanu, Rares Paraschiv and Alexandru Ion sender takkebrev fra Romania.

Utforming: Sturla Bang
Trykk: Bodoni

Ny leder

Årsmøte i fagforeningen ble avholdt 17. mars og som kjent gikk Ove Toska av som leder, etter å ha ledet Fagforeningen i 29 år. Det er med stor ydmykhet og en stor ære for meg å overta vervet etter Ove. Jeg vil benytte anledningen til igjen å takke Ove for den formidable jobben han har gjort for Fagforeningen gjennom sine 29 år som leder. Ove har stått som en bauta for rettighetene og kjempet for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.

LO Kongressen, den 34 i rekken, er nettopp avsluttet. Dette er et av de største politiske verkstedene i landet og er med på å forme norsk politikk og å sette agendaen for den politiske debatten i mange viktige saker. Det er viktig for LO sine over 900 000 medlemmer å få fokus på sine saker frem mot stortingsvalget til høsten.
Som ventet var det noen tema som preget kongressen og debattene, EØS avtalen, konsekvensutredning i Lofoten, Vesterålen og Senja, pensjon, faste ansettelser og bemanningsbyråer med de utfordringene som følger med der. Spesielt i forhold til EØS avtalen og konsekvensutredning var det ytterpunkter, både på forhånd og under debatten på kongressen. Det ble gjort et godt stykke arbeid i redaksjonskomiteene slik at LO Kongressen kom ut med samlende vedtak i disse sakene. I forhold til EØS avtalen ble det gjort vedtak om å gå litt lengre enn forrige kongress med å gå inn for å kreve at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, samt at norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EUs regler. Når det gjelder LoVeSe så ble det og inngått et samlende kompromiss. Hovedtrekkene er at en går for konsekvensutredning av Norland 6, men at spørsmålet om området skal åpnes eller ikke må behandles når konsekvensutredningen er gjennomført. Videre går en for å innføre petroleumsfrie soner som ivaretar særskilte områder. Områdene Nordland 7 og Troms 2 utsettes for å få med den oppdaterte kunnskapen som vil fremkomme i forbindelse med at den helhetlige forvaltningsplanen for Lofoten og Barentshavet revideres i 2019/2020. I fagforeningen har det også vært ulike syn på denne saken, forhåpentligvis kan vedtaket også danne grunnlag for et omforent standpunkt i fagforeningen.

Bemanningsbyrå og faste ansettelser ble også grundig debattert. Det er stor enighet om at arbeidslivet er under stort press fra bemanningsbyråer, midlertidig ansettelser og sosial dumping. Det ble gjort gode vedtak med blant annet at en skal jobbe for å begrense bemanningsbyråene muligheter gjennom at innleie som hovedregel ikke skal være tillat og at en skal forby innleie innen visse arbeidstakergrupper eller bransjer.

Handlingsprogrammet er et viktig dokument som vedtas på kongressen, og er styrende for LO sin politikk de kommende 4 årene. Det var stor aktivitet når dette punktet ble behandlet, ca. 250 delegater tegnet seg til debatten og det kom inn ca. 350 forslag.

I forkant av LO Kongressen var Fagforeningen aktiv med innsendelse av forslag. Dette ser vi og igjen i vedtakene, blant annet er forslaget om at ansatte skal ha styrerepresentasjon i aksjeselskap med mindre enn 10 ansatte kommet med i handlingsprogrammet. Gode omforente vedtak gjør at LO samlet kan jobbe for å iverksette god politikk for medlemmene.

Til høsten er det stortingsvalg. I forhold til arbeidslivspolitikk ser en stor forskjell på hvem som sitter i regjering. Dagens regjering har blant annet fremmet og fått vedtatt endringer i arbeidsmiljøloven som gir mulighet for generelle midlertidig ansettelser. Dette er noe våre tillitsvalgt er blitt møtt med, og som får konsekvenser for medlemmene. Flere av bedriftene i fagforeningen har sagt opp faste ansatte med begrunnelse av behov for nedskjæringer, for så i ettertid å tilby de samme midlertidige jobber. Argumentene som ble brukt av Høyre og Frp var at flere måtte få forsøke seg i arbeidslivet, spesielt de som hadde vært utenfor i lengre tid. Virkeligheten er motsatt, en flytter faste trygge gode jobber til midlertidige jobber, hvor arbeidstakerne blir stående med lua i hånden. Midlertidige ansettelser er å rygge inn i fremtiden og til en hverdag som vi hadde for 100 år siden. Faste jobber var også den saken som ble prioritert høyest i LO sin medlemsdebatt som gikk i vinter.
Det er flere andre arbeidslivssaker som er viktig å ta med seg inn i valget, arbeidstid med økende press på overtid og arbeidstidsordninger, kampen mot sosial dumping, den store arbeidsledigheten, pensjon og full lønn under sykdom. Dette er alle saker som har stor betydning for arbeidstakerne.

Forberedelsene til tariffoppgjøret i 2018 er i full gang i fagforeningen. Vi har en demokratisk prosess hvor alle kan komme med forslag på forbedringer og endringer av tariffavtalen. Dette gjør dere gjennom å fremme forslag i klubben som så sender de til fagforeningen. Frist for å sende inn forslag er 30. august.

Avslutningsvis vil jeg benytte anledningen til å takke for den tillit dere har vist meg med å velge meg som leder.

Tusen Takk

Atle Rasmussen ☺

Av Rune Myntevik

40 tilsette, 31 i klubben

Hei. Litt om meg sjølv. Namnet er Rune Myntevik. Tilsett i Helland Elektro AS i Nordhordland der eg og bur på Leknes med kone og barn. Er nestleiar og sekretær i klubben vår. Har tidlegare arbeidet i Bergen der eg kjem frå, før eg begynte i Mongstad Elektro i 2009. Begynte som hjelpearbeidar i 1999 og tok fagbrev i 2003. Ble medlem i EL og IT i 2005 når eg begynte i Siemens installasjon i Bergen. Før det arbeidet eg i ei bedrift som ikkje har tariffavtale og ingen av de tilsette var organisert.

Hos Helland Elektro er vi 40 tilsette og 31 i klubben. I klubben har vi årsmøte og klubbmøter som faste aktivitetar. Prøver og å få til noko sosialt. På hausten i fjor hadde vi ein helg i Kinsarvik der vi budde i hytter på campinga. Med nydeleg vær som ramme hadde vi en kjempehelg med gokartkøyring på laurdagen. Som elektrikar i Helland har du mange varierte oppdrag. Privat, næring, industri, utstyr som skal offshore og ein del reiseoppdrag for faste kundar.

Eg vil elles ta med kor stolt eg er av å være medlem i Elektroarbeidernes Fagforening, Hordaland, Sogn og Fjordane. Eg har vore så heldig å være vara i styret i fagforeininga det siste året. Gjennom det vervet har eg fått enda betre innblikk i kva sakar dei jobbar med og kordan dei engasjerer seg både politisk på vegne av oss arbeidstakarar, solidaritetsarbeid, arbeid mot sosial dumping og ikkje minst hjelp til medlemmer som treng det. Blant anna ifm. oppsigelsessaker som mange no dessverre opplever.

Som tidlegare nemnt, så var eg tilsett i eit firma utan tariffavtale. Det førte til at eg ikkje ante noko om fagforeininga eller tariffavtale. Vi hadde ein tillitsvalgt, men var ikkje lett å vera tillitsvalgt når vi ikkje ante kva ein tillitsvalgt skulle gjere eller hadde lov til. Vi hadde det greitt som tilsette der, men ante ikkje om vi fekk det vi hadde krav på. Var bare å stole på sjefen. Dette trur eg er kvardagen til mange elektrikarar ennå. Kan være sånn for nokon i tariffbedrifter og. Er veldig varierande kor aktive de tillitsvalde er har eg inntrykk av. Er nok mange som ikkje anar kor godt vi har det i ein bedrift med tariffavtale. Visst har vi utfordringar vi og, men då har vi verktøy som tillitsvalgte som gjer at vi kan påverka kvardagen vår. Om nokon som tillitsvalgte ikkje heilt får til det å væra tillitsvalt, så vil eg oppfordre til å ta kontakt med fagforeininga, melde seg på tillitsvalgt kurs som arrangerast kvar vår og delta på klubbleiarkonferansane der man møter mange andre tillitsvalte.

Til slutt. Eg ynskjer inderleg ein ny regjering til hausten. Skal vi framleis ha noko å sei som tillitsvalgt og arbeidstakar, så må vi få reversert endringane i arbeidsmiljølova og styrke den. Ikkje minst med tanke på innleige frå bemanningsbyrå. Dette gjeld framtida til handverkaryrket. Skal vi få rekruttert alle som vi treng inn i yrket, så må dei unge sjå at det er ei framtid i det å vera handverkar. Det viktigaste er fast jobb til alle. Både for den enkelte og samfunnet.

Med dette så avsluttar eg og ynskjer alle ein god sumar og godt val til hausten. Bruk stemmeretten.

Rune Myntevik

Vår oppfordring før du stemmer: sjekk om partiet vil styrke eller rive ned arbeidsmiljøloven

Den 11. september skal vi felle dommen over regjeringen vi har hatt i 4 år. Det er mange hensyn som skal tas når du skal stemme. Vi i Elektroarbeidernes Fagforening er naturlig nok mest opptatt av arbeidslivet. Høyre/FRP regjeringen har sammen med sine støttespillere i Venstre og KRF startet en nedbygging av rettigheter i arbeidslivet. Vi tror at denne nedbyggingen vil fortsette i enda større fart dersom vi ikke får et nytt flertall på Stortinget.

I 2015 kom store endringer i Arbeidsmiljøloven der blant annet bedriftenes adgang til midlertidige ansettelser ble lettere. Medlemmer som får oppsigelse på grunn av nedbemanning har fortrinnsrett dersom bedriften får nye oppdrag og skal ansette igjen. Vi har sett flere eksempler på at de som har fortrinnsrett har blitt midlertidig ansatt når bedriften trapper opp. Dette er en kraftig svekkelse av retten til faste stillinger. Det er fremdeles mulig å snu dette, men da trenger vi et annet flertall på Stortinget.

Dersom det ikke blir nytt flertall på Stortinget tror vi at angrepene på arbeidsmiljøloven vil fortsette. En nedbygging av stillingsvernet er underveis.

Det vil også komme nedbygging av sykelønnsordningen. Sykelønn fra første dag er under sterkt press. Den 28. januar 2015 var en samlet fagbevegelse ute og demonstrerte mot endringene i arbeidsmiljøloven. Det er antydet at mellom 1 og 1,5 millioner deltok i markeringene, det var den største manifesteringen etter krigen. Det viser at det er mulig med et annet arbeidsliv enn der vi er på vei til i dag. Du må tenke på arbeidslivet når du går til stemmeurnen.

Åge Blummenfelt

Vår oppfordring før du stemmer:
sjekk om partiet vil styrke eller rive ned
arbeidsmiljøloven.

VALG

Først heder til en bauta - så valg

Ove Toska åpnet årsmøtet.

Det var rekorddeltakelse i Terminus Hall da Elektroarbeidernes Fagforening gjennomførte årsmøte i representantskapet 17. mars 2017. Det var totalt 130 mennesker til stede. Ove Toska gikk av som leder. Det var duket for heder, og det var duket for valgtriller.

Leder Ove Toska åpnet møtet kl. 09.09 og ønsket velkommen, spesielt til gjestene.

- Vi er rekordmange her i dag, det gleder meg, sa han.

Han kom fort inn på usikkerheten som er i verden og at vi kan gjøre en forskjell ved å hjelpe noen. De gjør vi for eksempel gjennom Norsk Folkehjelp i Honduras. Han fortalte at foreningen nettopp hadde hatt besøk av datteren til Berta Caseres, en menneskerettsforkjemper som ble drept i sitt eget hjem 3. mars 2016. Han mintes også Padre Melo sine ord om at hver dag han gikk ut av døren hjemme, lurte han på om han kom hjem igjen i live.

Mange i Norge sliter også. Noen mister jobben og får midlertidig ansettelse i stedet. Vi må aldri hvile, men tenke fellesskap, og hva vi hver og en kan bidra med til det.

Mellomoppgjøret er moderat og det skal gi rom for investeringer og økt konkurransekraft. Dette må gjelde alle. I fjor hadde mange reallønnsnedgang, samtidig som de rike ble rikere. Forskjellene øker, og det akselererer enda mer under dagens Høyre / FrP regjering.

Vi er opptatt av likhetssamfunnet der

Åge Blummenfelt og Øyvind Grindheim var dirigenter

Tekst Arne Nesheim.
FOTO BJARNE TRONDSEN.

man yter etter evne og høster etter behov. Da er det vanskelig når det gis store skatteletter. 23 mrd i skattelette hvert år har denne regjeringen gitt til de rike. Derfor vokser forskjellene. 70% av de hundre rikeste i Norge har arvet sin formue. Om formueskatten fjernes vil de aller rikeste bli nullskatteytere. Det må ikke få skje.
Noen har imidlertid fått skatteøkninger. Sluttvederlagsordningen er blitt skattbar inntekt.

Arbeidsledighet rammer særlig ungdom. Faller man tidlig ut er det vanskelig å få jobb senere. Vi må ha en aktiv politikk som gjør at folk har arbeid. Mange vil at fagbevegelsen må være upolitisk, men velferd blir bygget gjennom trepartsamarbeidet med de politikerne som vil snakke med oss.

Flere herfra vil være til stede på LO kongressen i mai. Mye viktig skjer fremover, sa Ove Toska.

Dagsorden ble godkjent, dirigenter, sekretær og protokollunderskrivere ble valgt og forretningsorden ble vedtatt. Møtet var dermed konstituert og dirigentene overtok møteledelsen.

Beretninger

Arne Nesheim la fram styrets beretning. Beretningen ble avsluttet med et halvt minutts stillhet for å hedre de medlemmene som har gått bort i 2016. Ingen ønsket ordet til beretningen, så den ble vedtatt som fremlagt.

Tariffberetningen ble fremlagt av Åge Blummenfelt. Han oppfordret flere til å levere inn opplysninger til lønnsstatistikken. 37 klubber hadde svart. Det burde vært 25 flere. Da hadde grunnlaget vært enda bedre. Vi har hatt statistikken fra 1994 og vi bør få den opp igjen. 2486 ansatte og 2040 medlemmer er dekket i undersøkelsen. 28 bedrifter har uorganiserte. Vi har en organisasjonsprosent på 82. Vi er 3100 medlemmer og bør kunne ha et mål om 3500 medlemmer. Åge minnet om at nyansatte skal presenteres for de tillitsvalgte.

Arne Nesheim la frem årsberetningen fra styret.

Han fortalte at snittlønna i Sogn og Fjordane var 236,15, i Hordaland 245,98, i Sunnhordland 237,22, i Bergen 247,77 og for hele området 243,06. Dette uten fagtillegg og uten variable tillegg. Bunnen er blitt økt i fjor og det er bra.

To klubber har levert inn akkord. De som jobber akkord tjener penger, dermed basta, sa Åge.

Han la til at SSB sin statistikk sier at elektrikerlønna er 38 600 pr måned eller 237,54 pr time. Vi bør stille krav om å være over snittet, og vi bør ha et mål om få opp begynnerlønna.

Det er flere bedrifter som sier opp folk nå. - Hører dere ordet oppsigelse, ring til fagforeningen og spør om råd. Ikke gå løs på det uten å ha snakket med oss, sa Åge.
Vi ser nå norske bedrifter med bare utenlandske ansatte i bransjen.

Noen utenlandske arbeidere i Oslo ble tilbudt en kurvstol som toalett, sa Åge til slutt.

Det ble åpnet for debatt. Nils Gunnar Knutsen hadde ordet og oppfordret klubbene til å levere inn statistikk. Tariffberetningen ble deretter vedtatt.

Rapport fra sykefraværsundersøkelse ble lagt fram av Atle Rasmussen.

Sykefraværet var målt til 6,07% i 2016, oppjustert til 6,18 på møtet, siden Atle hadde hatt kontakt med flere klubber etter at sakspapirene var sendt ut. Totalt hadde 38 klubber nå levert inn. Sykefraværet går opp og spesielt langtidsfraværet. 19 er IA-bedrifter og 19 er ikke. Sykelønnsordningen er under press. I debatten hadde Rune Myntevik ordet og sa at vi må ta kontakt og hjelpe våre kollegaer som er syke. Jobb videre som kollegaer og hjelp

Remi Unnvik la frem regnskap og budsjett

de som trenger det, spesielt de unge. Alle kan gjøre litt ekstra, sa han. Rapporten ble tatt til orientering. Det samme ble beretningene fra de ulike utvalgene.

Økonomi

Etter en kort pause la kasserer Remi Unnvik frem regnskapet for 2016. Han sa det var litt vemodig å legge frem regnskapet for siste gang som kasserer.

Han takket de som er i revisjonen og de som er på kontoret i Kalfaret. - De møter deg med et smil og er hjelpsomme. Spesielt ble Vigdis, som fører regnskapet, trukket frem. Han gikk så gjennom regnskapet post for post, og kommenterte at det skulle følges med at vi får det vi skal fra forbundet sentralt. Han oppfordret klubbene til å sende inn regnskap slik at man får ut klubbtilskudd.

Tariffgebyrkassen har et overskudd på kr 568 271 og Fagforeningskassen har et overskudd på 841 510. Vi har pr 31.12. 2016 regnskapsmessige eiendeler på kr 41 734 883.

Det ble åpnet for debatt. Ingen ønsket ordet til saken, og regnskapet ble enstemmig godkjent.

Regnskap for K71 er ikke klart siden generalforsamlingen først avholdes etter årsmøtet, nemlig den 5. mai, for at den nyvalgte leder og kasserer skal sitte i styret der.

Ove Toska orienterte om oppgraderingsarbeidet som foregår på eiendommen. Han berørte samtidig avvikling av Håndverkssvennenes forening som tilførte oss aksjer i Folkets Hus AS. Dette er nå solgt slik at vi får noen midler som eventuelt kan brukes på eiendommen vår.

Ingen ønsket ordet til saken, så punktet ble tatt til orientering.

Budsjett 2017

Remi Unnvik takket budsjettkomiteen for godt samarbeid og sa at det var lagt opp til et nøkternt budsjett. Han la så frem budsjettet, men han måtte ta på seg brillene for å se de små talla. Han sa at det nå skal i gang to etterutdanningskurs for medlemmer som går i rotasjon. Han berørte og at noen skal til Spania for å besøke ARMH. Montørjentene får 60 000 sjøl om de ikke har søkt. Vi ønsker at de skal ha aktivitet. Manifest vil få økt sin støtte opp til 30 000.

Det legges opp til et overskudd før finansinntekter på kr 59 000 i Fagforeningskassen og et underskudd på kr 480 000 i Tariffgebyrkassen.

Den eneste som ønsket ordet til budsjettet var Tina Kleppe Ottesen som beklaget at Montørjentene ikke har levert budsjett eller beretning siden hun hadde mammapermisjon og det for øvrig var litt sykdom i utvalget. Styrets forslag til budsjett ble deretter enstemmig vedtatt.

Årsmøte i Stiftelsen Sjøhuset 2017

Representantskapets møte ble midlertidig stoppet og det var tid for årsmøte i stiftelsen Sjøhuset.

Dette årsmøtet ble avholdt på 8 minutter litt over klokka 11. Kjell Sverre Aasheim sa kort og godt at det gikk greit, og han fikk de vedtak som var nødvendig.

Hel ved

Etter en liten pause viste Sigurd Sævareid en liten videosnutt med hilsen til Ove Toska fra flere rundt om i landet. Det var fra Terje Åberg, Dag Langer Andersen, Trond Løvstakken, Øivind Wallentinsen, Morten Brede Johnsen & Stefan Fiko, Jan Henrik Larsen, Hans Christian Gabrielsen og Gerd Kristiansen. Ikke rart at Ove Toska ble litt rørt av dette.

Forbundsleder Jan Olav Andersen fikk så ordet og fortalte at han skulle dele ut forbundets hedersgave til Ove Toska. Han sa at det var kjekt at det ble gjort her, i salen hvor man startet med å snu den administrasjonsstyrte foreningen til en kamporganisasjon. Det er en prestasjon som deles med mange i fagforeningen. Ove kom inn i Landsstyret i 1994, valgt av Landsmøtet. I 2001 ble begge fast i forbundsstyret, og satt sammen der til 2015. En presis formulering er at Ove Toska er

Tina Kleppe Ottesen beklaget at jentegruppen ikke hadde levert årsrapport og budsjettforslag.

hel ved, har absolutt mot til å gjennomføre det han tror på, ref Landmøtet i 2001 hvor Ove Toska stilte mistillitsforslaget, den eneste som turte det. Mange snakket om det på gangen at det måtte gjøres, men det var kun Ove Toska som gjorde det. Han gjorde det for han mente det var riktig. Fagforeningen er et mønsterbruk. En demokratisk aktiv organisasjon som og har orden på pengene. Her er ting i orden. Det er ikke tilfeldig at dette er den største fagforeningen innen Landsoverenskomsten. - Eg var med og sørga for at Ove ble leder på heltid, og Ove var ansvarlig for at eg ble leder i forbundet, sa Jan Olav Andersen til slutt. Ove Toska fikk så overlevert forbundets hedersgave.

Ove Tosk takket for dette med følgende ord: Når en får slike hilsener blir en litt rørt, og det varmet veldig sterkt. Har fått anledning til å være med på mye. Hele tiden har det vært en opplevelse, har aldri kviet meg en eneste dag. Siden fellesskapet har vært så sterkt så vil dette stå som en del av historien. Noen må gå i spiss men flere må være med å gjøre jobben.

Nå kommer nye krefter. Det er riktig at de nye kreftene får slippe til nå, for vi skal videre oppover og frem. Der er fortsatt mange oppgaver som ikke er løst. Vi

har sammen tatt oss tid til å løfte blikket og sette på dagsorden internasjonal aktivitet som er en viktig del av vår solidaritet.
- Tusen takk og lykke til videre, sa Ove Toska.

Gunnar Røssland fikk så ordet og takket Ove Toska med en blomsterbukett og sa at Ove har vært en styrke for alle.

Ove takket nok en gang og sa at det er kjekt å bli satt pris på. Det er greit som i fotball å være individualist, men det er sammen vi får det til og har alltid hatt støtte bak det vi har gjort sammen.

Etter all denne hederen var det tid for lunsj.

Temadebatt: Fagligpolitisk situasjon

Forbundets leder Jan Olav Andersen innledet. Han sa han var vant til å være i opposisjon i denne salen. Han ville si noe om tre ting. Tariffoppgjøret, LO kongressen og Stortingsvalget i september. Mellomoppgjøret mellom LO og NHO er ferdige. For elektrikerne vil det bli det fra LO og NHO og noe fra den automatiske reguleringsbestemmelsen. Vår laveste overenskomst ligger på 99% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn og Landsoverenskomsten ligger på 110%. Trolig gir den automatiske reguleringen ca 4 kroner. Vi har støtta profilen med mest til de lavtlønte. Ramma er 2,4%. Enkelte i bransjen vil nok få reallønnsnedgang også i år, men LOK vil nok ligge i overkant.

LOs ståsted i pensjonssaken de neste fire år skal fastsettes på LO kongressen og det er ikke enkelt.

Resultat av pensjonsreformen er først nå begynt å bli synlig. Levealdersjusteringen er blitt brattere og det er blitt ny urettferdighet. Det trengs mye penger og klare grep for å rette opp denne ulikheten.

Vi har et mål at en skal kunne gå av med pensjon ved 62 år på leverlige vilkår. 66% ved 67 år er det virkelige målet.
AFP som skulle tette gapet bidrar til å lage gapet større. Det må mer penger inn i folketrygden. Skal trygdeavgiften økes, skal skatten økes eller er det andre måter å gjøre det på?

LO må også ha en klar strategi for et seriøst arbeidsliv. Kampen mot bemanningsbransjen må styrkes, den brukes til å avnormalisere faste ansettelser i norsk arbeidsliv. Mange tillitsvalgte vet ikke om at vi har innleie i egen bedrift. EØS hindrer oss i kampen mot bemanningsbransjen.

Allmenngjøringen av LOK ble forlenget og gjelder til 2018. Er ikke sikkert vi får fornyet den i 2018. Det må vi få LO kongressen til å gjøre noe med.

Om Lofoten og Vesterålen så er det forankra i Landsmøte og vi bør få et vedtak på kongressen som begge parter kan leve med.

Så om Stortingsvalget. Forbundet driver ikke valgkamp for Arbeiderpartiet. Vi vil kritisere alle parti som svekker Arbeidsmiljøloven, og det er ikke tilfeldig hvilke parti som vil svekke Arbeidsmiljøloven.

Vi sloss mot privatisering av Statoil sjøl om AP ville gjøre det og LO støttet det.
I mange saker må vi ha politiske løsninger. El&IT Forbundet bevilger ikke penger til politiske parti, men LO kongressen gjør det etter en demokratisk prosess. Vi må sette på dagsorden i valgkampen: Eierskap i Statkraft, næringspolitikk for økt verdiskaping som erstatning for olje, og seriøsitet i arbeidslivet. Vi må få på plass strengere bestemmelser om midlertidige stillinger, begrense bemanningsbransjen og gjøre det enklere å få til allmenngjøring av tariffavtaler. Forbundet bør og få sterkere fokus på yrkesfagenes status og stilling. Bruk muligheten for å gripe fatt i fylkespolitikerne for nå er de lette å få fatt i, sa han til slutt.

Ove Toska la frem forslag til uttalelse om stortingsvalget. Vi er satt tilbake, og vi må få gjort noe med det i høstens valg. Det er mange saker vi må få ordnet gjennom politikere og da trenger vi noen vi kan snakke med. Det skjer nå mye midlertidige ansettelser. Man skulle ta i bruk reservebenken. Når vi har gitt skattelette til de rike, kan vi ikke bruke de pengene til andre oppgaver i samfunnet. Alle kan ha behov for et sikkerhetsnett, og derfor må vi bygge det i forkant.

Vi har massiv arbeidsledighet. Næringsnøytraliteten, å overlate til markedet å styre, det er passiviserende, det hjelper de rike. Får denne regjeringen fortsette, vil det bli gjort endringer som er vanskelig å reversere. Midlertidigheten er mulig å reversere, akkurat som vi gjorde i 2005. Den nye regjeringen i 2013 iverksatte midlertidigheten igjen. LO kongressen er viktig og vi har gode forslag.

Sosial dumping er en kjempeutfordring, men det blir stadig vanskeligere,

Forbundsleder Jan Olav Andersen overrekte forbundets hedersgave til Ove Toska.

Jan Olav Andersen innledet til tariffpolitisk debatt.

det skjules. Når vi nå hører at mafiaen er kommet i byggebransjen i Oslo, da er vi på ville veier og vi må gjøre et krafttak for å rydde opp i dette. Ove Toska sa til slutt at han støttet linjen som Jan Olav var inne på. - Skatt er et virkemiddel vi kan bruke for å videreutvikle det Norske velferdssamfunnet.

Det ble åpnet for debatt.

Kjell Valvatne sa at han var ordentlig kry av fagforeningen. Han minnet om arbeid i Nordsjøen, og lurte på "kortid smeller det" siden de er sluttet med vedlikehold. Her trengs politikere som tar tak. Joakim Espevik likte uttalelsen og var stort sett

Rune Myntevik.

enig med Jan Olav. Han lurte på om LO har noen strategi for å videreutvikle Telemarksmodellen i kampen mot sosial dumping. Rune Myntevik støttet og uttalelsen. Vi må utfordre EØS avtalen og ikke legge bånd på oss sjøl. Vi må snakke om stortingsvalget med våre kollegaer, snakke om AML, tenke på hverandre. Alle må ha penger for å leve, uten fast jobb har vi ikke penger og det kan ikke skapes arbeidsplasser. Nøkkelen til det er fast jobb. Folk må stemme det de vil, bare det er på riktig side. Han reklamerte til slutt for pamfletten om pensjon, som Garberg har laget.

Sigurd Sævareid las opp fra en uttalelse fra Aker ASA konferansen om midlertidige ansettelser og bemanningsbransjen. - Vi må velge mellom EØS avtalen og velferdsstaten, sa han.

Kjell Sverre Aasheim sa at vi fikk rett med hensyn til endringene i AML (Arbeidsmiljøloven). Om de som sitter der i dag får fortsette, så har de laget et arbeidstidsutvalg og resultatet derfra er skremmende. De vil sette effektivitet foran helsen til arbeiderne.

Nils Gunnar Knutsen ville ha forbedret pensjon og reversere AML. - Dette blir det viktigste stortingsvalg på lenge. Han fortalte at han har vist Garberg sin presentasjon i Nordsjøen. Han fortalte en historie om en bedrift som gikk konkurs, de over 55 år får gjerne ikke lett ny jobb. De vil da miste AFP som gjerne er rundt en million kroner. - Det er en viktig jobb i oppgjøret neste år. Han avsluttet med å si at han skulle på årsmøte i Hordaland Arbeiderparti i helgen og vedta mye god politikk.

Remi Unnvik fortalte fra 1991, det var ikke jobb å få. Han tok ett år på maskinistskolen. Det var ikke arbeid å få etterpå heller. Da var det å gå på sosialen. Det var uverdig for en ungdom. Var heldig etter en stund og kom i militæret og fikk lærekontrakt etter det. I dag er det en skyhøy ungdomsledighet. Han ønsket at ungdom får seg arbeid, men da trenger vi en politikk som gjør at de kan få en jobb. Vi hadde reallønnsnedgang i fjor. Det kan ikke forstette for det går ut over innenlandsøkonomien. - Helt riktig, vi har en gigantisk utfordring og det er sosial dumping og bemanningsbransjen. Han husket da han fikk lærekontrakt, håper de nye ungdommene og får det. - Har vært opptatt av faget og omstilling. Det blir nå ny teknologi og oppgraderte fagbrev. Kamerater, vi har kurs vi setter opp. Få folk til å melde seg på. Det gir et bedre og tryggere fagbrev.

Atle Rasmussen sa seg enig med Jan Olav i det meste. Tror det blir mye om Lofoten i media, men det er ikke det viktigste for oss som arbeidsplasser, og vi må komme ut av LO kongressen som en samlet fagbevegelse. Er en av fire fra LO Hordaland som skal på LO kongressen, og vil nok se på hva LO Hordaland og forbundet mener men vil ikke ha bundet mandat. Bemanningsbransjen er direkte ødeleggende og de må vi få gjort noe med. Bemanningsbransjen er en trussel mot omstilling i bedriftene. Sitter i yrkesopplæringsnemnden for LO og utfordringene er politikerne som kjører på hva elever ønsker og ikke på behovet i bedriftene. I elektro er det overskudd ut fra Vg2 og underskudd på telemontører. Vi må få medlemmene til å stemme ved stortingsvalget.

John-Inge Skogseth syns det var skremmende å få beskjed fra banken om at en må spare til egen pensjon. Han ønsket en klarere pensjonspolitikk.

Jan Olav Andersen oppsummerte. Her var noe som manglet, sa han, men så kom Kjell på talerstolen. - Noe må gjøres i oljeindustrien med vedlikehold før det smeller. Olje må ikke bli en bakgårdsindustri der det er farlig å jobbe. Telemarksmodellen er blitt promotert flere steder. Kommunale og fylkeskommunale og statlige innkjøpsregler som stiller krav som i Telemarksmodellen om lærlinger med mer. Vi klarer ikke opprettholde de faglige standardene i elektro med ytterligere bruk av bemanningsbransjen. Om pensjon, så holder ikke levealdersjustering mål, for om gjennomsnittet blir eldre så blir ikke den enkelte eldre.

Representantskapet fylte Terminus Hall.

Han berømmet Remi sin fortelling om inngangen til arbeidslivet og sa at den må fortelles til flere for alt for mange tror at det vi har oppnådd er der uansett. Vi har 12 delegater til kongressen og fire delegater som Atle fra fylkene, men har ingen tradisjon om å binde noen. Bra at John Inge spør som ung om klar pensjonspolitikk.

Diskusjon om pensjon er levende i EL&IT Forbundet. Vi skal forvare det kollektive pensjonssystemet, det må vi fortsette med i samarbeid, sa Jan Olav Andersen til slutt. Uttalelsen ble enstemmig vedtatt og debatten ble tatt til orientering.

Så var det pause fra 14.00 til 14.15
Det var 107 stemmeberettigede i salen etter at en hadde fått permisjon.

Valg etter vedtektene

Dirigenten Åge Blummenfelt fortalte om fremgangsmåten: Kolbjørn Lygre redegjør for valgkomiteens forslag. Arne Nesheim legger frem flertallsinnstillingen. Kolbjørn Lygre legger så frem mindretallsinnstillingen. Så generell debatt. Når avstemningen begynner er det kun lov å komme med konkrete forslag, ingen argumentasjon. De to innstillingene var delt ut ved møtets begynnelse.

Kolbjørn Lygre orienterte om valgkomiteens arbeid. Arbeidet starta på halvårsmøtet i fjor, sa han. Mange forslag kom inn, dobbelt så mange som vanlig. Ove går av etter 29 år. Det er lenge. To kandidater til ledervalget førte til delt valgkomité.

Arne Nesheim la frem valgkomiteens flertallsinnstilling. Han foreslo at Remi Unnvik velges som leder. Remi har lang erfaring som klubbleder og har bygget opp en sterk klubb som har vært lønnsledende i flere år. De har også fått til en god pensjonsordning. Remi har gjort en god jobb som kasserer i fagforeningen siden 2009, og har gjort kometkarriere i forbundet. Han sitter der i flere utvalg, i forbundsstyret og også i LO sitt representantskap som representerer 910 000 medlemmer. Han har vært på talerstolen der flere ganger, og er på fornavn med både andre forbundsledere og LO ledelsen. - Det vervet vil vi aldri få igjen, om vi ikke velger Remi som leder, var Arne Nesheim sin påstand. Han gikk så gjennom den øvrige listen og kommenterte opprykk og nye i styret og utvalg.

Kolbjørn Lygre la frem mindretallsinnstillingen. Han fortalte at Atle har bakgrunn fra flere bedrifter, og kom fra Aker da han ble kasserer i 2007. To år etter ble han ansatt som organisasjonssekretær. Han har plass i flere utvalg både lokalt og sentralt i forbundet, samt i LO lokalt. Han skal og på LO kongressen og har vært på talerstolen mange steder. Kolbjørn Lygre ønsket ikke gå gjennom listen på nytt, så han kommenterte bare hvor det ellers var forskjell på listen. Han ba om skriftlig avstemning.

I den generelle debatten støttet Joakim

Kolbjørn Lygre visste at sjøl om han ikke hadde flertall i valgkomiteen, så hadde han flertall i salen.

Espevik Kolbjørn Lygre sin liste. - Kværner Stord klubben støtter valgkomiteens mindretallsinnstilling, sa han. Øyvind Landsvik sa at dette er et historisk valg. Etter 29 år går Ove av. Fagforeningen er størst og best i forbundet. Ove har vært en respektert pådriver, og vaktbikkje. Han ønsket Ove lykke til med mange gode år som pensjonist. Remi sitter nå i forbundsstyret og bekler vervet med stor trygghet og engasjement, sa Landsvik videre. - Av ca. 39.000 medlemmer i forbundet, har vi valgt Remi som en av våre 9 øverste tillitsvalgte. I tillegg er han også valgt inn til LO sitt representantskap. Ser man bort fra forbundets valgte ledelse, har forbundet to representanter her. Remi er en av de to! Her har Remi på sine få møter allerede blitt en markert tillitsvalgt, som ved flere anledninger har gått på talerstolen og frontet saker for forbundet. Vi har altså en av våre klubbledere her i salen som har kommet seg så langt opp i toppsjiktet av tillitsvalgte i LO, og så skal vi nå si at «Nei dessverre Remi, vi mener ikke du er god nok til å bli leder av fagforeningen vår?» De som var med fra oss og stemte Remi frem til disse vervene på Landsmøtet i 2015, bør nå tenke seg godt om hvis de skulle stemme på andre enn Remi til ny fagforeningsleder. For meg bekjent har han gjennom disse vervene kjempet en hard kamp til ALLES beste i vår fagforening. Ingen kan komme opp her i dag og si at Remi har gjort en dårlig jobb! Og ikke minst, det var en enstemmig fagforening som la alt til rette den gang for at Remi skulle ta over etter Ove.

For fagforeningens del, og da selvfølgelig for dere som sitter i salen her i dag og deres medlemmer er det svært viktig at vi velger Remi til ny leder! Om vi ikke velger Remi som ny leder vil fagforeningen stå uten påvirkning inn i forbundet sentralt i minst to år, frem til neste landsmøte i mars 2019. Og vi er ikke sikker på at vi får valgt inn Atle som medlem av forbundsstyret i 2019 heller.

Som fagforening er vi også opptatt av faget og utdanning. Remi sitter sentralt i installasjonsutvalget i forbundet og jobber spesielt med fagutdanning. Det var nettopp påvirkning fra Remi i disse fora som løste ut midler fra ELBUS-fondet til oppdateringskurset som nå skal kjøres spesielt tilpasset for reisepersonellet vårt.
Remi har hatt full kontroll rundt alt som har med økonomi å gjøre, og har raskt besvart spørsmål som er blitt stilt av årsmøtene. Han har også styrt økonomien i K-71 gjennom flere år i styret der og har således god kjennskap til eiendommen vår.

Remi har til tider også tett kontakt med representanter fra Nelfo. Skulle årsmøtet velge Atle til leder må vi ha inn en vikar i hans stilling. Det kan ta 4-6 måneder. Med den arbeidsbelastningen som er på organisasjonssekretærene vil dette sette fagforeningen langt tilbake, og det vil bli uforholdsmessig stor belastning på de to sekretærene vi da har igjen. Hva mener årsmøtet kan nedprioriteres det neste halve året? Lokal fagforening og lokalt distriktsledd bør ha samme leder. Det er kun Remi av de to kandidatene som har bred erfaring fra arbeid i distriktet.

Til sist er vi opptatt av at ledelsen i fagforeningen skal gjenspeile medlemsmassen. Stem på Remi som ny leder for fagforeningen, sa Øyvind Landsvik.

Roger Nese lurte på om ikke valgkomiteen fulgte de forslag som kom inn. Om ikke kunne de like godt finne kandidater helt selv, mente han. Han foreslo også skriftlig valg.

Rune Myntevik som er foreslått som tredje vara, takket for tilliten og berømmer styret for profesjonalitet. - Helland Elektro-klubben støtter Remi med grunnlag i de vervene han har inn i forbundet og LO, sa han.

Karsten Bøe støttet Atle og sa at han har brei erfaring og evne til å sette seg inn i komplekse spørsmål, han har ryggrad og har ny tanker og ideer. Atle er klar til å overta ledervervet. - Støtt mindretallets innstilling, sa Karsten Bøe.

Også Nils Gunnar Knutsen sa at Atle Rasmussen var rette mann til å føre fagforeningen videre. Han er dyktig og vi får gode svar. - Det er ingen problem at han sitter der, sa han.

Arne Nesheim svarte Roger Nese med at om valgkomiteen kun skulle summere antall forslag som var kommet inn, ja så trengte man ikke noen valgkomité.

Bjarne Trondsen mente fagforeningen dekket bra i Hordaland, men ikke i Sogn

Joakim Espevik foreslo skriftlig avstemning.

Øyvind Landsvik argumenterte for Remi Unnvik som leder.

Stemmesedlene samles inn.

og Fjordane. Atle har hatt det som område og er kontaktperson. At vi ligg bak er ikke for at han har gjort dårlig jobb. Håper at Atle kan videreføre engasjementet mot Sogn og Fjordane og som leder.

Sigurd Sævareid sa at Kværnerklubben har sendt inn forlag på Atle, men Remi er ingen dårlig kandidat, og vi kan og støtte Remi om han blir valgt. Debatten var med det avsluttet.

Dirigenten opplyste at det var kommet skriftlig forslag om skriftlig avstemning på ledervalget.

Stemmeseddel 1 ble brukt. John Inge Skogseth og Karsten Bøe ble valgt som tellekorps.

Det ble foretatt opptelling av stemmene og resultatet ble 45 stemmer for Remi Unnvik og 62 stemmer for Atle Rasmussen. Atle Rasmussen var dermed valgt som ny leder av fagforeningen.

Resten av listen ble også som forelått fra mindretallet. Kolbjørn Lygre og Christoffer Rafdal fikk dermed fullt gjennomslag for sitt forslag. Øyvind Grindheim ble ny sekretær, Øyvind Landsvik ble ny kasserer, og Ann Olene Boge og Vegar Moe kom inn som nye i styret. Etter at valgkomiteen var blitt gjenvalgt fikk den nye lederen ordet.

Atle Rasmussen takket for tilliten. Han trodde det ville bli som å hoppe etter Wirkola, men mente at han sammen med styret skulle få fagforeningen videre.

Arne Nesheim og Remi Unnvik ble takket med gave siden de gikk ut av styret.

Dirigentene, sekretæren og kasserer ble takket for arbeidet og møtet var hevet klokken 15.27.

Remi Unnvik var den første til å gratulere Atle Rasmussen som leder.

Lederskapet som Ove Toska med flere kjempet til seg fra administrasjonen for snart 30 år siden, hadde representantskapet nå levert tilbake.

Den nyvalgte lederen avsluttet møtet.

Fest for Ove Toska

Fredag den 24. april arrangerte styret i Elektroarbeidernes Fagforening en avskjedsfest for Ove Toska. En uke tidligere hadde han gått av som leder av fagforeningen.

Ove fikk et bilde i gave fra fagforeningsstyret.

Nett som på hundreårsmarkeringen for fagforeningen i 2003 ble det også denne gangen rigget opp telt på plassen foran huset i Kalfarveien 71. Det var satt opp to langbord med hvite duker slik at det ble plass til de nesten 50 gjestene som var invitert. Det var folk fra forbundet sentralt, ansatte og styret var til stede, distriktet likeså, samt noen nåværende og tidligere klubbledere, videre seniorgruppen, og deriblant Martin Rasmussen som var forretningsfører da Ove Toska overtok som leder for 29 år siden. LO og Norsk Folkehjelp var og representert.

Menyen var som seg hør og bør tapas. Innimellom alle talene og overlevering av gaver var det anledning til å smake flere ganger gjennom kvelden. Det hele ble toppet med sanger og humor fra Ove Thue. Etter sigende varte festen et godt stykke ut på natten.

Mye god mat og drikke

Jan Olav Andersen var en av talerene.

Ove Thue satte stemningen utpå kvelden.

Tre sider fra tre dager ved Vågen i Bergen

Av Arne Nesheim

Fra 8. – 10. mars ble det avholdt distriktstariffkonferanse for de tre vestlandsdistriktene. Dermed er forberedelsene for tariffoppgjøret 2018 startet.

Ove Toska ønsket velkommen til Bergen og fortalte om planen for konferansen. Trond Sæle og Øyvind Grindheim fikk æren av å lede forhandlingene. Kjell Sverre Aasheim og Erik Hodder skrev protokollen. Totalt var 52 personer innom konferansen.

Pensjon

Eystein Garberg var første innleder. Han innledet til rettferdig pensjon på 1-2-3. Hvorfor skal vi engasjere oss for pensjon, spurte han, og fikk gode svar på det.

Han kom inn på pensjonsreformen og hadde noen forslag som kunne redusere skadevirkningene litt. Dette var hans foredrag nummer femti om temaet.

Blikk på bransjene

Så var det tid for å se på utviklingen innenfor installasjonsbransjen, skips- og petroleumsindustrien. Tore Sunde, Leif Egil Thorsen og Åge Blummenfelt innledet. Jan Olav Andersen innledet om arbeidsledighet og tiltak. Atle Tranøy, konserntillitsvalgt i Aker ASA, snakket varmt om fortsatt oljeindustri i mange år fremover og la vakt på den store betydningen næringen har for norsk økonomi.

Åge Blummenfelt fortalte om situasjonen i installasjonsbransjen.

Ove Toska trakk i debatten, hvorfra jeg kun tar med innlegg fra fagforeningens tillitsvalgte, frem at 25% av medlemmene er knyttet opp mot oljevirksomhet. Siden oljebransjen svinger mye må vi ha flere bein å stå på. Atle Rasmussen sa at vikarbyrå er en fare for norsk arbeidslivs omstilling og viste til at målerbytte i Oslo nå kun gjennomføres av vikarbyrå. Karsten Eriksen sa hurra for det grønne skiftet, og mente det kunne brukes mer elektrisk på båtene. - Og la båtene i havna få landstrøm, sa han.

Sigurd Sævareid mente bedrifter var kyniske slik at for mange mister jobben. Man bytter ut faste ansatte med midlertidig ansatte og innleide. Flere andre hadde også ordet i debatten, men da var journalisten gått for å nå Ekspressen til Askøy.

Politikerbesøk

Torsdagen den 9. mars startet med stortingsvalget. Magne Rommetveit fra Arbeiderpartiet, Nils Bjørke fra Senterpartiet, og Audun Lysbakken fra SV innledet om sine saker og hvorfor vi måtte stemme på dem i stortingsvalget. I debatten tok Øyvind Landsvik opp alle tunnelene som skal opprustes og opplyste at forskjell mellom seriøs og useriøs bedrift er 300 kroner timen. Han ville derfor at hele tariffavtalen allmenngjøres.

Nils Gunnar Knutsen snakket om sykelønn og helikoptersikkerheten i Nordsjøen.

Sigurd Sævareid tok opp Statoil sin anbudspolitikk med bortsetting av arbeid til utlandet. Åge Blummenfelt tok opp at det må satses på en rødgrønn regjering, at AML må forbedres og at det offentlige må velge på andre kriterium enn billigste anbud. Ove Toska tok opp at EU utfordrer Høyesterett. -Vi har avgitt suverenitet. Karsten Eriksen tok opp bygging av ferger, elektriske ferger, elbiler og landstrøm. Rune Myntevik ville ha Arbeidstilsynet mer ut på byggeplasser og lovbrudd må stoppes. Hvordan vil politikerne stoppe bruken av ansettelse uten lønn mellom oppdrag, og hvorfor logrer vi sånn for EØS? Jan Henrik Larsen minnet om at vi har landsmøtevedtak om å gå ut av EØS og at vi vil reversere regler for bemanningsbransjen.

Remi Unnvik snakket om sjøtransport, kommuneøkonomi, fagutdanning, etterutdanning og lærlinger. Han ønsket også å si opp EØS avtalen. Trond Løvstakken hadde siste ordet i debatten og tok opp at det offentlige setter for mye arbeid ut til useriøse bedrifter og utlandet.

De tre innlederne oppsummerte debatten og kom oss i møte på de fleste punkter.

Hva gjør vi med avtaler som ikke brukes?

Før lunsj rakk konferansen å diskutere PAO og PAS.

Kjell Sverre Aasheim innledet på PAO. Den har ikke vært brukt på mange år, ja siden 2003. Avtalen var god, blant annet ble Gullfaks A lønnet etter den. Kontraktene ble endret, så det ble lite betalt for ekstraarbeider, modulene ble mer kompakte, produktiviteten ble lavere. I 2002 ble 8 kroner flyttet fra 3E til 3A. Beregningsgrunnlaget ble da 3A minus 8 kroner. Man skulle vurdere tider for arbeidsoperasjoner som ikke var der. Senere ble det bestemt at Ormen Lange skulle måles av ekstern aktør. Nelfo ville ikke betale og arbeidet strandet. Det har vært noen møter med motparten, men man har ikke klart å enes om endringer.

PAO har ikke blitt oppdatert på 15 år og det er umulig å tjene penger på den, og der er ikke priser for petrokjemi. 8 kroner

Politikerbenken.

er nå 23,60 kroner.

Siste jobb i oktober 2005 ga en effektivitet på 1,22 og lønna ville blitt 150 kroner timen. Ka gjør vi videre?

Akkorden har utviklet seg fra 1,274 til 2,197. PAO har gått fra minus 8 til minus 23,60.

Vi får problem om motparten krever at vi skal bruke PAO. Endringer må til, kan vi selge den?

Jonny Breivik sa litt om PAS (Produktivitetsavtalen for skip.) Den brukes like lite som PAO. Veldig få har brukt PAS. Den var bra helt til man valgte 3A minus minus, sa Jonny. Dagens avtale gjaldt fra 94 til 96. Det var mange tvister. Avtalen var basert på tidsestimat basert på 3A. Der var og et knekkpunkt. PAS har ikke vært brukt siden 2005. Skrog ble bygget i utlandet, der var mangel på erfarne produktivitetsledere, justeringer ble ikke prioritert av motparten, til tross for enighet i 2010. Bemanningsbyrå med utenlandsk arbeidskraft gjorde sitt inntog på verftene. Installasjonsutvalget har diskutert saken men har ikke klart å finne noen gode svar på hva man kan gjøre med PAO og PAS. Mener man må se på forenkling for å få de i bruk. Bør kanskje ha en egen konferanse for å få liv i den igjen, sa Jonny.

Siste opplag av PAS var i 1998 med NEKF logo. Har kjørt noen PAS kurs og har det på handlingsplanen men usikker på om det blir flere.

Det har og vært noen møter med motparten og man har kommet litt vei, men usikker på om det er skrevet protokoll. Modernisering av avtalen er ikke gjort over natta.

Jan Aasarmoen sa at partsammensatte utvalg skal diskuteres med Nelfo. Problemene er at produksjonsmetoder er endret, få har lest avtalen, lite er gjort. Skal LTK i Tromsø nå si at vi skal kutte ut disse avtalene og heller diskutere bruk av bemanningsbyrå og sosial dumping. Tror det blir vanskelig å løfte opp disse avalene. Mener vi skal sette ned disse utvalgene og se om det finnes vilje å gjøre noe. Kanskje hive alt og begynner forfra igjen. Dette må vi bestemme på en landstariffkonferanse. Som ansvarlige tillistvalgte må vi ta den diskusjonen.

Ove Toska mente vi måtte intensivere arbeidet og evt. lage et nytt system slik at der er produktivitetssystemer innen alle våre områder. Tore Sunde som nettopp har begynt i skipsinstallasjon mente at innleie og produktivitet ikke harmonerte. De store kabeltrekkene er stort sett foretatt i utlandet før båtene kommer til Norge.

Trond Løvstakken minnet om at man kan måtte jobbe for 3A minus 26 kroner, om noen krever det for den trusselen ligger der. Strek ble satt i den saken.

Besøk fra Arbeidstilsynet

Arbeidstidsordninger godkjent av Arbeidstilsynet var neste sak. Vidar Heimset og Petter Randa Bøe fra arbeidstidsenheten i Arbeidstilsynet orienterte. De godkjenner arbeidstidsordninger der loven gir arbeidstilsynet rett til å godkjenne arbeidstidsordninger etter paragraf 10.5. tredje ledd.

10 -10,5 timer pr dag og 60 timer pr uke er utgangspunkt. De viste til en konkret sak som direktoratet hadde

Over 50 mennesker var innom konferansen.

avslått. Innenfor LOK skal forbundet og LO behandle slike søknader i stedet for Arbeidstilsynet.

Sigurd Sævareid, Rune Myntevik, John Helge Kallevik, Tore Sunde, Åge Blummenfelt, Øivind Wallentinsen og Trond Løvstakken hadde ordet i debatten.
Innlederne oppsummerte. De var veldig klar på at de ønsket å få tips om ting som skjer i det nedre segmentet, det under de som tross alt søker. Det er på gang en ny søknadsportal slik at alle søker på samme måte. Et positivt møte med arbeidstidsenheten hos AT var over.

Hvordan få til bedre rotasjonsordninger på land?

Trond Løvstakken innledet og det ble nedsatt arbeidsgrupper som etterpå la frem gode forslag til forbedringer i avtaleverket.

EVU, fagutdanning og FKE

Fredag 10. mars startet konferansen klokken 9 med etter- og videreutdanning. Remi Unnvik fortalte at han har jobbet mye med etterutdanningskursene. Siden 2010 har 800 mennesker vært gjennom oppdateringskursene på landsbasis. Både elektrikere og telekommunikasjonsmontører. Vi må ha menneskelige ressurser for å dra kursene i gang, for eksempel fagutdanningsutvalg, og vi må ha skoler som har ressurser til å gjennomføre kursene. Vi har slitt med å få til kurs i Førde og har derfor siste gangen hentet folk til Bergen for å delta på kurset. Vi må og ha folk i klubbene som oppfordrer folk til å delta. Han trakk frem Kværnerklubben på Stord som et godt eksempel i så måte. De har også god kontakt med ledelsen i bedriften om spørsmålet.

Fagutdanningsutvalget jobber nå med å få i gang et kurs for medlemmer som er på reisejobb. Det er kommet i stand i samarbeid med skips- og oljeutvalget, Bergen Maritime og forbundet sentralt. Det starter opp to parallelle kurs i uke 19 og 22 med bolker på 4,4,3, og 3 dager.

Remi opplyste at det har vært to pilotkurs for Telekom -montører. Kanskje er det fornuftig å kjøre slike spesielle kurs ett sted. Kanskje det er behov for kurs for eksempel om jordning.

Sigurd Sævareid, Ove Toska, Tore Sunde, Rune Myntevik, Kai Christoffersen, John Helge Kallevik og Åge Blummenfelt hadde ordet i debatten.

Remi Unnvik oppsummerte og sa at det fortsatt er viktig at vi har kontakt med skolene fremover. Kurset skal evalueres på Landstariffkonferansen.

Siste punkt på dagsorden var fagutdanning og forskrifter. Are Solli fra forbundet sentralt snakket om ny tilbudsstruktur på fagopplæring, velferdsløsninger, the internet of things, smarte bygg, 5G, og at telekom- og signalmontørfaget foreslås sammenslått.

Forslag til ny tilbudsstruktur kommer fra departementet 1. mai og da blir det møter rundt om kring i landet. Are Solli gikk gjennom FEK (Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr)

Alt om utenlandsk arbeidskraft vil bli tatt ut av FEK, men da vil og det gode som ligger i veiledningen forsvinne. Han berørte også instruksen som DSB årlig sendes ut til DLE, samt bladet Elsikkerhet og utskifting til AMS målere.

Helt til slutt vedtok konferansen en uttalelse om høstens stortingsvalg. Tre dager ved Vågen var over og alle reiste hjem, hver til sitt.

Av Arne Nesheim

Rune Myntevik valgt som leder i LO Nordhordland

Over tyve personer hadde funnet veien til kantina på toppen av rådhuset i Knarvik onsdag den 5. april. 2017. De var samlet for å gjennomføre årsmøte i LO Nordhordland.

Britt Inger Myhr åpnet møtet. Rune Myntevik og Elin Hoff ble dirigenter. Anna Nordlund ble sekretær.

Hege Bjørnør fra faglig utvalg i SV i Hordaland innledet til temadebatt. Hun kom inn på de blå sin rasering av arbeidstakerrettigheter og angrep på fagbevegelsen. SV vil reversere den blåblå regjeringen sine endringer i arbeidsmiljøloven og begrave arbeidstidsutvalgets arbeid i en skuff når de får makt. I debatten ble tema som

lærlingeinntak, infrastruktur og krav til regjeringssamarbeid berørt. Fellesforbundet ville og diskutere konsekvensutredning av Vesterålen og Lofoten. Svaret var at det var skrevet 90 rapporter allerede om temaet.

Årsberetning og regnskap ble godkjent, kontingent ble fastsatt, handlingsplan og budsjett ble vedtatt og valg ble gjennomført. Den største debatten ble om kontingenten skulle økes eller ikke. Et forslag om å øke kontingenten fra 0,75 til 1 kroner pr medlem pr uke ble lagt på is inntil videre for å se om de som ikke betaler begynner med det. Det ble også en god diskusjon rundet handlingsplanene og spesielt aktiviteter i forkant av stortingsvalget.

Rune Myntevik fra EL&IT ble valgt som leder i LO Nordhordland for ett år.

På slutten av møtet fortalte Ole Lysø som hadde ledet organisasjonen de første tyve årene om historia til LO i Nordhordland, med hovedvekt på arbeidet for bedre infrastruktur.

LO i Nordhordland har 3500 LO medlemmer som har arbeidssted i Nordhordland og er medlemmer i 33 forskjellige fagforeninger. De har kontor sentralt i Knarvik.

LO Nordhordland ble stiftet i 1980 og har hatt varierende aktivitet opp gjennom årene. Beretningen rapporterte om 9 styremøter, styreseminar, forskjellige innledninger, kurs i styrearbeid, deltakelse på LOs fylkeskonferanse, 1. mai frokost, sommerpatrulje, julepatrulje og yrkes og utdanningsmesse.

Nye klubbar i fagforeininga

I 2016 vart det stifta nokre nye klubbar tilknytt Elektroarbeidernes Fagforening. Montørforum har teke ein prat med Ove Ronny Kjerpeset, tillitsvalt i Ferstad Installasjon sin klubb i Nordfjord.

Kva slags bedrift er Ferstad Installasjon?

-Vi er ei lita bedrift med 7 montørar og 2 lærlingar. Alt i alt er det 13 i bedrifta, vi har i tillegg installatør, avdelingssjef, kombinert butikk og lagermann, og kontormedarbeidar. Ferstad vart skipa av brørne Jostein og Reidar Ferstad. Reidar har trekt seg ut, og i dag er der Jostein som er installatør. Opphavleg var Ferstad Installasjon basert på Hauge på Bremangerlandet, men marknaden rundt Svelgen vart stadig større for oss, slik at på slutten av 90-talet starta ein av eigarane, Roger Mulelid, opp ei underavdeling i Svelgen. Med åra så vart Svelgenavdelinga viktigare, og hovudkontoret vart flytta til Svelgen for tre-fire år sidan. På Hauge har vi i dag 2 montørar, der installatøren Jostein står for dagleg drift, samtidig som han har nokre dagar i Svelgen for å dekke installatørbehovet der. Kontormedarbeidaren vår i forhold til lønn og andre administrative oppgåver er og på Hauge. I Svelgen er vi fem montørar og to lærlingar, samt avdelingsleiar, og ein kombinert lager/butikkmedarbeidar. Etter behov, så hjelper vi sjølvsagt til på begge avdelingane. Arbeidsoppgåvene til oss montørar er varierte, det er nybygg og renovering, hus og hytter, landbruk, fiskeindustri, smelteverk og steinindustri, over ein geografisk vidstrakt kommune. Det er klart at vi får ein god grad av sjølvstende, og varierte arbeidsdagar. Av dei som er tilknytt avdelinga i Svelgen, er det tre som bur der. Resten er spreidd utover i kommunen, og nabokommunen Florø der vi og har noko arbeid. Elles har vi litt utveksling av lærlingar med Bilfinger på Elkem, slik at både deira og våre lærlingar får breiare erfaring frå både industri og generell installasjon.

Ting skal vere i orden

I det store og heile, er dei svært godt fornøgde med bedrifta si. Sjefen er opptatt av at sakene skal vere på stell, og då vert det slik. Ove Ronny har fungert som tillitsvalt sidan 2009, og er i tillegg verneombod. Tariffavtale har dei og hatt nokre år, og fleire av dei har vore medlem i EL&IT. I vinter valte dei å skipe bedriftsklubb, og knytte seg tettare til Elektroarbeidernes Fagforening. I den forbindelse hadde dei stiftelsesmøte, der Atle Rasmussen deltok. Stiftingsprotokollen viser at 12.desember 2016, vart klubb stifta med Ove Ronny Kjerpeset som leiar, og Eirik Bortheim Mulelid som nestleiar og kasserar. Det deltok sju tilsette på møtet, og dei har alle skrive under protokollen.

I etterkant av stiftinga av klubb, har fleire organisert seg, slik at dei aller fleste no er medlem i EL&IT. Vidare fortel han at det er god hjelp å få frå fagforeininga til ulike spørsmål som måtte dukke opp, enten det er medlem som lurer på noko, eller andre saker som måtte dukke opp. Tilbod om kurs og samlingar er velkomne,

Ferstadgjengen. Espen Aleksander Hunvik, Eirik Bortheim Mulelid, Meindert Rauwerda, Ove Ronny Kjerpeset og Kristian Winther Bremnes.

Av Bjarne Trondsen

så langt har dei delteke på ein klubbleiarkonferanse. Det merkast at reiseavstand frå Bremanger til Bergen kan vere noko krevjande når ein skal ha dagen til å gå opp i forhold til familieliv, særleg dersom det og medfører at ein treng overnatting i samband med ærendet i fagforeininga. Overnatting kan fort bli komplisert når den andre i heimen går på kvelds eller nattskift. Kurset for nye tillitsvalte som er oppsett på Voss i tre dagar, vart dessverre ikkje mogleg å delta på, og Ove Ronny skulle gjerne sett at kurset var sett opp i Sogn og Fjordane i tillegg.

Mandagsmøte, digitalt og sosiale samlingar

I det daglege i ei bedrift av denne storleiken, har dei fleste god kontakt og kort veg til sjefen om det er noko som skal risast eller rosast. Det er sjeldan behov for å ta eit klubbmøte for å få sakene på bordet, det vert like gjerne tatt på eit av dei faste mandagsmøta, enten det er informasjon frå sjefen om endringar av rutiner eller forskrifter, eller at Ove Ronny har noko frå fagforening. I det daglege går det og ein del informasjon frå klubbleiar via epost og andre digitale kanalar. På ettermiddag og kveld, har dei innimellom sosiale aktivitetar, der dei samlast rundt ein aktivitet og snakkast om det som måtte passe.

Ferstadklubben. FOTO ATLE RASMUSSEN

Tillitsmannstid kan det gjerne vere verre å få til, noko alle og ein kvar kan kjenne seg att i når ein er vant til å stå på i praktisk arbeid. Førebels har han ikkje låst tid til fast dag i veka, men prøvar å legge inn litt slakk i timeplanen slik at det kan takast der det passar. Noko av det han har på ønskelista framover, er mellom anna å få på plass medarbeidarsamtalar, og betre struktur på sitt eige arbeid som tillitsvalgt, som meir skriftlege avtalar og arkivering av dei for ettertid.

Sosial dumping og utnyttelse av lærlingar

Kjerpeset er ein engasjert mann, som mislikar utnyttelse av arbeidsfolk, og svekkelse av yrkestoltheit. Lokalpolitikk har han og meiningar om, utan at han er aktiv i noko politisk parti. Noko av det han ser innan arbeidslivet, er at enkelte bedrifter sender lærlingar ut på eigne jobbar utan tilsyn av montør. Det kan vere både servicejobbar, eller at bedrifta spekulerar i å bruke lærlingar på jobb for å presse pris. Då gjerne i kombinasjon med å bruke billegare materiell av dårlegare kvalitet, eller å vere tilbakehaldne med overtidstillegg og andre ulempetillegg. Sosial dumping er eit anna problem i bransjen meiner han. Dette er ikkje så framtredande på ein mindre plass, men det er eit fenomen som bransjen heile tida må ta på alvor og klare å stå i mot. Begge deler er ein uting som gjer det vanskeleg for seriøse aktørar i bransjen, avsluttar han.

Av Nils Gunnar Knutsen

Klubbstyresamling i Aibelklubben

Under klubbstyresamlingen på Stord var vi besøk på Stord Base Eldøyane. Hvor vi fikk omvisning på Hywind Scotland pilotpark vindmøller, verdens første flytende vindpark. Havindparken som ligger utenfor Peterhead i Aberdeenshire, Skottland, vil gi strøm til om lag 20.000 hjem når den starter produksjonen sent 2017. Aibel har ansvar for gjennomføringen.

Av Kjell Sverre Aasheim

Betring i arbeidssituasjonen i Sunnhordlandsregionen

Etter ei tid med lite arbeid i delar av landet, er det no teikn til at situasjonen kan betra seg i tida som kjem. I Sunnhordlandsregionen er det Kværner på Stord som er den store arbeidsplassen, og den arbeidsplassen som gjev størst ringverknadar i samfunnet rundt.

Det er difor gledeleg å registrera at dei tilsette der har innkassert fleire store oppdrag der den siste tida.

Av pågåande prosjekt er Johan Sverdrup bustad- og utstyrsmodul. For EIT faga sin del er ein inne i ein fase der det er stålarbeid og kabelgatebygging som er på gong. Det er ikkje så veldig mange som er mobilisert på prosjektet til no, men det vil bli opptrapping utover hausten. Det er Apply Leirvik, som også er ein Stord-bedrift, som bygger bustadmodulen til plattforma. Apply TB har elektrojobben på bustadmodulen.

Johan Sverdrup skal vera ferdig 2. kvartal 2019, og det vil vera totalt om lag 2000 i rotasjon på prosjektet.

Nyhamnaprosjektet på Aukra har vore eit stort prosjekt der det har vore behov for mykje arbeidskraft, og der det har vore innleige frå bedrifter som har hatt lite arbeid i periodar. Ein ser at eit tett samarbeid mellom tillitsvalgte på tvers av firmagrensene har gitt resultat i utleige i staden for permitteringar. Godt jobba av dei tillitsvalgte!

Det er for tida nedtrapping på Nyhamna, og prosjektet skal vera ferdig til sommaren.

Åsta Hansteen er eit anna stort prosjekt, og dette kjem til Stord på seinsommaren i år. Arbeidet vil halda på fram til april 2018 hos Kværner på Stord, då plattforma vert slept ut på feltet. Deretter vert det offshore hookup-delen av kontrakten som skal ferdigstillas, og Aibel som har fått V&M kontrakten tek over.

Arbeidet på Stord vil sysselsetja om lag 350 operatørar på topp. Mykje av arbeidet vil føregå i ein såkalla «inshore-fase», og i den samanheng er det ynskjeleg at også lokale tek del i arbeidstidsordninga som er tenkt på prosjektet. Klubbane er i kontakt med forbunda for å sjå om dette let seg gjennomføra. På slutten av -90 talet vart Njord bygd på Stord.

Fram til 2016 var den i produksjon ute på feltet, fram til den vart frakta tilbake til verftet. Det var ei stund uavklart kva som ville bli den vidare skjebnen til plattforma, men det er no bestemt at den skal gjennomgå ei oppgradering og modernisering slik at den kan gå ut att på feltet for mange nye år med produksjon.

Det er for tida demontering av div utstyr etter avtale med kunde, oppstart på EPC kontrakten vert rundt juletider 2017. Arbeidet vil halda på fram til 2020.

På Eldøyane tett attmed Kværner sitt verft reiser det seg nokre enorme vindmøller. Hywind Scottland Pilot Park er eit vindmølleprosjekt som Statoil bygger. Vindmøllene skal Installerast om lag 25 kilometer utanfor kysten av Peterhead på nord-aust Scottland.

Det er Aibel har fått oppdraget med samanstillinga av vindmøllene på det som går på mekanisk og elektro, medan Siemens er ansvarlig for turbinen. Møllene vert montert på land, før dei vert sett over på botnstrukturane i sjø som kjem med båt til Stord i mai/juni. Det er store dimensjonar det er snakk om med diameter på rotor på 154 meter. Kvar turbin er på 6 MW. Aibel bemannar prosjektet med personell frå Haugesund, i tillegg til ein del som kjem frå deira selskap i Danmark, Aibel DK. Det er berre å håpa at dette er starten på ein ny god periode som vil føra til at den høge arbeidsløysa me har sett vil gå nedover.

Kjell Sverre Aasheim

Av Joakim Espevik

Jan Lamo

Oppdateringskurs som engasjerer

I samarbeid med Bergen Maritime Vidaregåande Skule tilbyr EL og IT-forbundet oppdateringskurs for elektrikarar. Kurset er vorte godt motteke av både arbeidsgivar og arbeidstakar hjå Kværner på Stord.

– Eg kjente eigentleg ikkje på eit behov for å fornya kjennskapen til faget, fortel Stian Kleppe (32). Han byrja som Lærling i det som den gong var Aker Elektro 2004. – Men i etterkant ser eg at det var mykje å læra på kurset.

Hos Kværner har både klubb og bedrift ivra for å sende montørar på kursa og Stian fortel at det var ressurseigar som sendte han informasjon om kurset slik at han kunne melde seg på.

Han kjenner også at arbeidet på Kværner gjer det ekstra viktig å få ei oppdatering på forskrifter og normer. – Me jobbar mykje ut frå jobbpakkar og nokon har allereie rekna for oss. Etter eg var på kurset har eg ei større forståing for kvifor ting er som dei er når me arbeider. Han ser også at mykje har endra seg i faget sidan han gjekk frå yrkesskulen på Stord. – Bortsett frå lærarane, det var artig å komme tilbake til «gamleskulen» og attpåtil sjå dei same lærarane igjen! Stian har ingen problem med å anbefala kurset til andre. – Dette er vel anvendte pengar frå ELBUS-fondet og eg vil anbefale kurset til dei som har muligheit. Jan Lamo er Stian sin personalansvarlige. For han er det gledeleg at operatørane kjem med gode tilbakemeldingar etter kursa. – Det manglar ikkje på kurs i industrien, men dette kurset er unikt då det gjer eit godt fagleg påfyll, understrekar Jan. – Dette må seiast å væra eit billeg kurs men med eit svært solid pensum.

Jan viser til at NEK400 stadig er i utvikling og at det ikkje er like lett å holde følgje med den utviklinga. Han er ikkje i tvil når vi spør om han vil anbefala andre arbeidsgivarar å sende sine montørar på kursa. – Dette er kunnskap som er lett å halda på, men vanskeleg å få tak i. Her må ein nytta høvet og heva kompetansen i faget!

Om kurset
Målgruppe: Montørar med mange års erfaring i elektrikarfaget, utanlandske elektrikarar
Kurset er delt i sju modular:
1.Grunnleggande elektroteknikk + EMC
2.Regelverk
3.Jordingssystem
4.Dokumentasjon 5 sikre
5.Styringssystemer
6.Telekommunikasjon
7.NEK400:2014

Kurset er finansiert gjennom ELBUS-stipend og LOs utdanningsfond

KLUBB	LAVESTE FASTLØNN	HØYESTE FASTLØNN	GJ.SNITT FASTLØNN	Hdag GODTGJ	Utsikt for 2017
Aibel A/S	226,29	244,29	231,13	258,37	God
Aker Solutions MMO Bergen	230,29	267,79	243,79	311,00	Dårlig
Apply Rigg & Modules, Stord					
Apply TB Bergen	217,29	284,73	247,22	258,53	Middels
Apply TB Sunnhordland	229,94	241,23	235,58	Fastlønn	God
Bergen Elteknikk					
Bergen Omegn Elektro Inst.					
Bilfinger Odda	219,89	228,39	224,14	Fastlønn	God
Bilfinger Svelgen	221,39	235,39	230,44	Fastlønn	Meget god
Bravida Bergen	232,92	256,79	245,00	257,79	Middels
Bravida Førde	227,29	243,29	235,81	244,79	Meget god
Caverion Bergen	242,79	285,29	250,96	270,60	Dårlig
Caverion Førde	232,29	260,29	242,48	245,60	Meget god
Caverion Høyanger	221,59	269,59	241,83	258,42	God
Caverion Nordfj.	215,85	253,00	236,63	247,54	Middels
Caverion Sogndal	234,00	245,00	238,75	264,61	God
E. Eismann Eftf	224,79	274,79	244,36	Fastlønn	Middels
Elecon A/S					
Elektro Automation Austevoll	224,87	243,31	254,35	Middels	
Elektroinstallasjon	248,53	270,97	258,94	Fastlønn	God
Eltel Networks	207,97	250,00			God
Ferstad Installasjon	230,00	266,00	243,00		God
Fokus Elektro	213,00	265,00	223,00	235,00	Middels
Frøland & Noss Elektro	230,23	277,23	252,00	Fastlønn	God
Førde Elektro og Rør					
Grov Elektro					
GK Elektro Bergen					
Hafs Elektro					
Havyard - Ship Technology	213,49	225,49	219,49	Fastlønn	Dårlig
Helland Elektro	243,44	258,58	247,85	Fastlønn	Dårlig
Henden Elektriske					
Holen Installasjon	234,61	234,61	234,61	234,61	Meget god
Honeywell Life Safety As					
Høva Elektro					
Inst. Håkon Olsen	265,85	294,67	272,77	Fastlønn	God
Josvanger Elektro					

KLUBB	LAVESTE FASTLØNN	HØYESTE FASTLØNN	GJ.SNITT FASTLØNN	Hdag GODTGJ	Utsikt for 2017
Kjell Hansen Elektro	242,52	261,09		Fastlønn	God
Knut Knutsen AS	273,00	286,50	275,00	Fastlønn	God
Kvinnherad Elektro					
Kværner Stord	232,23	251,29	250,90	289,46	Middels
LOS Elektro	232,51	232,51	232,51	232,51	Middels
Maritim Elektro	221,85	253,23	247,96		Dårlig
Martin Prestegård	225,95	267,24	244,96	Fastlønn	Middels
Inst. M. Thunestvedt	232,79	275,79	250,31	Fastlønn	God
Mesta Elektro Røldal/Rådal					
Mølster Installasjon					
Nokas Teknikk Avd. Bergen	219,00	171,64	227,25	Fastlønn	Middels
O. Solberg Thomsen Eftf.					
Oneco Teknologies	223,38	290,35	235,69	Fastlønn	Meget god
Pettersson & Gjellesvik	238,85	288,05	265,64	263,00	Dårlig
Risnes Elektro					
Stomas	222,79	235,79	231,59	Fastlønn	Middels
Sæterdal Elektro	232,79	258,79	242,79	Fastlønn	God
Sætren Installasjon	207,29	265,46	238,45	238,45	God
Sønnico Inst. Bergen					
Sønnico Inst. Florø					
Torsvik Elektriske	229,79	265,79	241,13	Fastlønn	God
Ulvesund Elektro	236,32	263,34	247,00	Fastlønn	God
Urheims El.kompani					
Vangen Elektriske					
Vestgar Elektro AS					
Voith Industrial Services As	245,59	256,40	248,58	Fastlønn	God
Øygarden Elektriske AS	241,73	253,23	247,48	Fastlønn	Middels
Øystese Elektriske					
GJENNOMSNITT SUM:	230,41	257,25	242,95	256,74	

Timesatsene er eksklusiv det individuelle fagarbeidertillegget i § 3C, og før lønnsoppgjøret 2017.

Foto: Norges Bank

Lederbytte også i distriktet

EL&IT Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane gjennomførte sitt årsmøte den 28. april 2017 i møterom Forum på Grand Hotel Terminus i Bergen. Dette var Ove Toska sitt siste årsmøte som leder, og Atle Rasmussen overtok ledervervet.

Heidi Lie og Øyvind Grindheim var dirigenter.

Avtroppende leder Ove Toska ønsket velkommen litt over klokka ti. Han ønsket spesielt velkommen til forbundets hovedkasserer Odd Helge Reppe, som skulle innlede til temadebatt om stortingsvalget. Vi har en regjering som jobber mot oss, sa Ove Toska. - Om den sittende regjering får fornyet mandat får vi et arbeidsliv som vi ikke vil ha.

Stadig nye krefter vil gjøre en innsats for fellesskapet. Atle Rasmussen er blitt leder i Elektroarbeidernes Fagforening. Ronny Melheim er ny leder i Energiforeningen i Sogn og Fjordane.

Rune Myntevik er blitt ny leder i LO i Nordhordland. Remi Unnvik er blitt ansatt som ny organisasjonssekretær i Elektroarbeidernes Fagforening. Disse skal være med å drive vår organisasjon videre.

Den rekordstore arbeidsledigheten preger oss. Arbeidsmiljøloven er angrepet og svekket. Sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart arbeid øker. I Oslo er det arbeidsplasser der verneombudet ikke tør gå. Det er mafiaen som styrer. Denne utviklingen må vi stoppe, og det er det kun fagbevegelsen og våre politiske venner som kan gjøre det. Han kom inn på sentrale paroler til første mai, og sa at vi heller ikke skal glemme internasjonalt arbeid. Vi kan ikke hjelpe alle, men vi kan hjelpe noen som vi gjør i Honduras og i slutten av mai skal vi besøke Spania og ARMH som jobber for rettferdighet for de som ikke det ble gjort rede for etter Franco-regimet.

Det er økende arbeidsmengde i distriktet, blant annet innen yrkesskader. Det er viktig at alle skader som skjer i arbeidet meldes inn, for senere kan det bli en forsikringssak og da må det være registrert. Styret har engasjert Øyvind Landsvik for å få flere medlemmer samt oppfølging av sosial dumping innen IKT- og telebransjen. Distriktet ønsker tips om slike saker. Vi må bruke det kommende valget til å gjøre en forskjell, sa Ove Toska til slutt.
Møtet ble konstituert og møtelederne overtok.

Årsmelding 2016

Den valgte sekretær Arne Nesheim la frem styrets årsmelding som var sendt ut med sakspapirene.

Ingen ønsket ordet, så beretningen ble vedtatt som foreslått.

Temadebatt: Stortingsvalget 2017

EL&IT Forbundets hovedkasserer, Odd Helge Reppe, innledet.

Det er vår oppgave å ta vare på våre medlemmers interesser, sa han. Fagbevegelsen kan avgjøre valgresultatet. Nå går utviklingen feil vei. Arbeidsledigheten er høy, AML er svekket. Sosial dumping øker. Vi må stå sammen mot kjeltringene i arbeidslivet. Fellesskapets eiendommer selges, blant annet innen energisektoren. Utslippene av klimagasser øker. Forskjellene mellom folk øker.

Vi må engasjere oss i valgkampen for politiske beslutninger har betydning for utviklingen i arbeidslivet, våre medlemmers økonomi, velferden og fordelingen av samfunnets ressurser.

Fagbevegelsen kan avgjøre stortingsvalget i 2017, både i kraft av egen størrelse og hvilke saker som kommer på dagsorden. Vi må få de sakene som vi mener er viktig på dagsorden i valgkampen, sa Odd Helge Reppe til slutt.

Ove Toska la frem forslag til uttalelse om stortingsvalget.
Ove Toska sa i debatten at vi begynte debatten på halvårsmøtet i fjor der vi hadde Terje Knutsen som innleder. En

Av Arne Nesheim

Hovedkasserer Odd Helge Reppe innledet til temadebatt om stortingsvalget.

konklusjon var at mange bestemmer seg kort tid før valget, så det gjelder å stå løpet helt frem til valgdagen. Arbeidsmiljøloven og arbeidstid er viktige forhold for våre medlemmer. Det er mulig å få omgjort de mest uheldige endringene om vi velger rette politikerne ved valget. Det er politikerne som vedtar lover. Alt for mange blir sagt opp i bedriftene og får tilbud om midlertidig stilling i bemanningsbyrå. Muligheten til midlertidige stillinger har ikke ført til flere i arbeid, men flere midlertidige. Dagens regjering vil frata tillitsvalgte makt og de vil svekke sykelønna. Mange er opptatt av pensjon og vil vi ha forbedringer der, så må vi ha politikere som vil hjelpe oss med det. Hvem bruker stemmeretten sin? I Fana er den høyere enn i Loddefjord, det forteller oss at de aller rikeste av oss de bruker stemmeretten, mens de som virkelig trenger fellesskapet de bruker den ikke. Det må vi få gjort noe med. Vi må stå løpet helt ut til valgdagen. Vi må påpeke at vi har en mening om urettferdigheten som skjer i det norske samfunnet og verden for øvrig. Det kan og gjøre vår hverdag bedre.

Rune Myntevik sa at det er viktig at våre saker kommer på dagsorden. Vi må snakke med dem vi møter, sjøl om det ikke alltid er lett. Vi kan snakke både med arbeidskolleger og kunder om for eksempel faste ansettelser.

Tore Haugland la vekt på skolering foran valget, for eksempel kan man fokusere på arbeidsledigheten, men da må man være god for i det siste har den gått ned både generelt og spesielt for byggebransjen.

Atle Rasmussen sa at oljeprisen er høy nå sett i et historisk perspektiv. Vi må engasjere oss blant annet for at regjeringen vil utvide arbeidstiden til 88 timer uken for at det skal bli lovlig med barnepass. Når det ble åpnet for midlertidig ansettelse førte det ikke til flere i arbeid men kollegarne til Trond Karlsen ble sagt opp og fikk seg midlertidig ansettelse i neste omgang. Han la til at i juni blir det klubblederkonferanse i fagforeningen med halve dagen som skolering foran valget. Svein Davidsen sa at han hadde tatt med skoleringsideen fra Hordaland til Forbundsstyret. Han sa at han merker en egoisme i arbeidslivet om å ha jobber. Vi må tørre å si til våre kollegaer at de er egoistiske, om de er det. Han var veldig glad for rekommunaliseringen som skjer i Oslo for tiden, og sa at de hadde foreslått noe tilsvarende for BKK. Dette valget er vi nødt til å vinne, var hans oppsummering.

Nils Gunnar Knutsen prøvde seg som valgkampekspert og sa at det var 134 dager til valget. Han ønsket seg en rødgrønn regjering, men gjennomsnittlig oppslutning blant disse burde vært høyere. Man må nok gå til sentrum og spørre KrF. Han så mørkt på det om de blåblå får fortsette i fire nye år. Han fortalte til slutt om Arbeiderpartiet sine husbesøk som han syns er veldig gøy.

Åge Blummenfelt sa at fagbevegelsen må snakke om et anstendig arbeidsliv for å få flertall for en ny regjering. Blant annet med hensyn til midlertidige ansettelser, privat arbeidsformidling, arbeidsledighet, sykelønn, og angrep på arbeidsbevegelsen. Han kunne ønsket at Arbeiderpartiet kunne se litt mer til venstresiden enn mot sentrum.

Ragnar Andenæs sa at stortingsvalget er et verdivalg, vi må på bana og fortelle hva som kan komme om de blå får fortsette. Han sa at det er vi som betaler skatteletta til de rike. Vi blir stående igjen med usikre arbeidsplasser med en fortstat blåblå regjering. Vi må forstå løgna i Høgre sin politikk.

Karsten Eriksen sa han var skuffet over arbeidsledigheten, og at han når han var arbeidsledig i gamle dager fikk flere AMO kurs som blant annet oppgraderte yrkesfagopplæringen. Ove Toska minnet om at NAV sin statistikk over arbeidsledige har lavere tall enn SSB sin arbeidskraftundersøkelse. (AKU) Det aller viktigste er imidlertid yrkesdeltakelsen, som nå er nedadgående og på 68%. Han påpekte også at skattelette ikke gir flere folk i arbeid, de rike putter bare pengene i egen lomme.

Remi Unnvik sa at arbeidsledigheten er høy uansett statistikk, og spesielt høy for ungdom. Det koster både for samfunnet og for ungdommen at de blir gående arbeidsledig. Han beskyldte bemanningsbransjen for at mange ungdommer ikke får lærekontrakt og arbeid. Vi må ut på gaten og snakke med folk for at vi skal vinne valget.

Det var over 30 deltakere på årsmøtet.

Odd Helge Reppe oppsummerte og innrømmet at vårt distrikt satte mange av premissene for det som skjer i forbundet sentralt. Han sa at Arbeiderpartiet vil styrke Arbeidsmiljøloven ikke bare reversere de dårlige endringene som de blåblå har laget til. Han sa det var mye arbeid som kunne igangsettes om politikerne vil. Det aller viktigste nå er at medlemmene bruker stemmeretten sin. Debatten ble tatt til orientering og uttalelsen om stortingsvalget ble vedtatt.

Regnskap 2016

Kasserer Remi Unnvik la frem regnskapet og etter et par spørsmål ble det enstemmig godkjent. Så ble en del av overskuddet for fjoråret vedtatt utdelt som aktivitetstilskudd til fagforeningene med 150 kroner pr medlem.

Innkomne saker/forslag og uttalelser

Karsten Eriksen fortalte fra gamledager da han fikk arbeidsmarkedskurs når han var arbeidsledig.

Styret foreslo at det bevilges kr 7 500 til ARMH som lokaliserer og identifiserer ofre i massegraver etter den spanske borgerkrigen. Ove Toska som la frem forslaget la til at om noen ville bevilge mer var det sikkert mulighet for det også. Svein Davidsen foreslo å øke bevilgningen til 15 000, og oppfordret fagforeningene og til å bidra, og slik ble det. ARMH fikk bevilget 15 000 kroner.

Ove Toska la også frem et forslag til uttalelse om at nettleien i Distrikts-Norge er urimelig høy. Ragnar Andenæs sa at nettleien ble dyrere for de som bor nær der produksjonen skjer for linjene må gjerne opprustes for at strømmen skal ut og de som bor der må da betale for det. Dette handler om by og land, hand i hand. Svein Davidsen var og enig i forslaget men sa vi måtte ha en plan om dette ikke går gjennom. Uttalelsen ble vedtatt.

Budsjett 2017

Remi Unnvik la frem det utsendte budsjettforslaget. Inntekter totalt er kr. 8 410 000. Utgifter totalt er kr. 8 427 000. Det gir et underskudd på 17 000. Styret anbefaler budsjettet vedtatt. Arthur Sjursen kommenterte at midlene som studie og HMS utvalget bruker kommer fra LO kompetanse som OU midler, om lag 800 000 i året, og går gjennom AOF.

Rune Myntevik fortalte om diskusjon i styret i EF om kommunikasjon via sosiale medier gjerne er noe som ungdomsutvalget kan diskutere og produsere ideer. Remi Unnvik kommenterte Arthur Sjursen sitt innlegg og var helt enig med han. Budsjettet ble så vedtatt

Valg

Arne Nesheim orienterte om valgkomiteens arbeid og la frem valgkomiteen sin innstilling. Siden det var kommet inn forslag til kompetanseutvalget etter at valgkomiteen var ferdig fremmet han disse direkte. Det ble vedtatt. Han ba også om at det ble gjort noe for å fylle opp plassene til de lokale LO avdelingene og at kommunikasjonen mot dem ble bedre. Til slutt kommenterte han at valgkomiteen fremmet forslag til Landsstyret slik årsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening hadde vedtatt, selv om styret der hadde foreslått noe annet.

Atle Rasmussen foreslo at Atle Rasmussen velges til Landsstyret i stedet for Øyvind Grindheim, med Øyvind Grindheim, Roger Nese, Bjarne Trondsen og Tina Kleppe Ottesen som vara. Han sa videre sa at de ville ha litt mer fokus på de lokale LOene, og at han hadde hatt kontakt med dem om deltakelse, kun to har representasjonsnøkkel, ellers er det at alle som møter har stemmerett. Målet er å få folk inn i alle de lokale LOene. Til LO Sunnhordland forslås inn Vegar Moe. I Førde Bjarne Trondsen, i Flora Øyvind Grindheim, og i Kvam Terje Høysether. Når det gjelder Landsstyret så har fagforeningen diskutert brevet fra valgkomiteen og kom til at de ville sende forslag på Landstyret som var avvikende fra Årsmøtet i fagforeningen. Styret konkluderte

Tekst og bilete:
Kjell Sverre Aasheim

med at andre valg på årsmøtet måtte ha konsekvenser. Atle Rasmussen fikk gjennomslag for alle sine forslag. Jan Erik Brurberg Olsen foreslo og fikk gjennomslag for at medlemmene i kompetanseutvalget også må velges for vekselvis ett og to år.

Atle Rasmussen ble ny leder i distriktet. Svein Davidsen er fortsatt nestleder. Øyvind Grindheim ble sekretær og Øyvind Landsvik ble kasserer. Etter at valgkomité for 2018 var bestemt var det tid for takketaler til den avtroppende leder.

Ragnar Andenæs, Jan Erik Brurberg Olsen, Svein Davidsen og Tore Haugland takket på vegne av sine respektive fagforeninger Ove Toska av som leder for distriktet med ulike gaver. Arthur Sjursen hadde også ordet og takket Ove Toska for innsatsen for fagbevegelsen i Norge og internasjonalt.

Den nyvalgte distriktslederen Atle Rasmussen takket for tilliten. Han sa at han ville beholde og utvikle det gode samarbeidet i distriktet. Arne Nesheim og Remi Unnvik som gikk ut av styret ble takket med en liten gave.

Atle Rasmussen takket møteledelsen og deltakerne, og ønsket vel hjem, ti over halv tre.

Ragnar Andenæs takket av Ove Toska på vegne av Energiforening Sogn og Fjordane.

Kurs for nye tillitsvalgte på Voss 24.-26. april 2017

I april var det duka for det årlege kurset for nye tillitsvalgte som Elektroarbeidernes Fagforening arrangerar. Kurset denne gong vart arranget på Park Hotel på Voss.

Kurset var fullsett med 19 deltakarar. Klubbane som var representert på kurset var Eltel, Helland Elektro, Monsen Elektro, Apply Bergen, Caverion Bergen, Frøland og Noss Elektro, Caverion Florø og Sæterdal Elektro.

På programmet første dag stod blant annet fagforeningens oppbygging, klubben i arbeid og en gjennomgang av Hovudavtalen.

Dag to var i hovedsak satt av til forhandlinger og det å gjennomføre klubbstyremøter og forhandlingsmøter med bedrift, og deltakerne fikk prøve seg i forhandlinger gjennom rollespill.

Siste dag inneheldt ei innføring i Aksjelova og styrerepresentasjon, og Arbeidsmiljøloven og dei endringane regjeringa gjorde av den i 2015.

Kurset vart i sin heilhet gjennomført med innleiarar frå Studieutvalet til fagforeninga.

Første mai i Bergen

Elektroarbeidernes Fagforening følger opp den 127 årige tradisjonen med å feire arbeidernes dag, første mai.

I Kalfarvei 71 i Bergen var det familiedag før 1. mai toget. For sjette år på rad var det EL&IT Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane som stod for arrangementet i fagforeningens hus. Rundt 60 mennesker hadde funnet veien dit mandag formiddag. Det var god mat og drikke, appell og innsamling til Norsk Folkehjelp. Trygve Trubadur Nystad underholdt også med et par sanger.

Etter trivelig sammenkomst i Kalfaret var det tid for 1. mai tog. Som vanlig var det oppmøte for oss på Tårnplass. Hovedtaler for dagen på Torgallmenningen var Trond Giske fra Arbeiderpartiet, etterfulgt av Audun Lysbakken fra Sosialistisk Venstreparti. Hovedparolen i toget var; Velg fellesskap, arbeid, likhet og velferd!

En annen parole var: Nok snikksnakk – ny politikk, takk! Det var et nydelig vårvær i Bergen og flere mente det var rekordoppslutning om arrangementet..

Øverst: Kampen for Arbeidsmiljøloven er ikke over.
Høyre: Samling på Tårnplass.
Nede t.v.: Toget passerer Veiten.
Nede t.h.: EL&IT Forbundets tre faner over Bryggen.

Hovedparolen

Trygvetrubadur underholdt. Fin stemning i hagen.

Arna

Giske og Knutsen på fremste benk i Arna.

Rammene rundt kunne ikke vært bedre da Arbeidernes dag ble markert i Ytre Arna. I tradisjons tro startet feiringen med gudstjeneste i Ytre Arna kirke, før prosesjonen tok fatt på turen til Kulturhuset i sentrum. Ingen ringere enn Arbeiderpartiets nestleder Trond Giske var dagens hovedtaler. Budskapet hans var, fire år med blåblå holder i massevis.

- Den aller viktigste saken for landet er kampen mot økte forskjeller, sa Giske. Han var også innom skattelette som Solberg-regjeringen har gitt til de rikeste i Norge, om sentraliseringen og at regjeringen har gjort en slett jobb med å få ned arbeidsledigheten.

Ungdomsappellen ble holdt av ungdomssekretær i LO Hordaland, Vilde Stokken. Hun oppfordret alle å bruke stemmeretten under stortingsvalget 11. september.

Parolene var viktigheten av ny E16, asylpolitikk, enhetstakst og lokale saker som at Ytre Arna trenger flere parkeringsplasser.

Svelgen

Nesten 300 møtte opp i 1. mai tog i Svelgen under parola NEI TIL TVANGSSAMANSLÅING. Det er 20 år sidan sist det var 1. mai tog i Svelgen.

Etter at toget hadde tatt seg ei runde rundt i sentrum og innom Elkem, samla ein seg på Svelgen Samfunnshus for kaffi og kaker. Her var det tradisjonell 1. mai fest med lokale musikkinnslag av blant andre drillen. Allsong til Internasjonalen , Din tanke er fri og Hold kvarandre i handa og hold til sist. Appellar av Ida Vågene, leiar i Bremanger AUF, Hilde Larsen Fagforbundet og LEX Muller LO Flora. Hovudtalar var Andreas Christiansen Halse. Han har vore leiar i Sosialistisk Ungdom SV`s Ungdomsparti og valgt som leiar i 2012 Han har også vore fylkesleiar i Akershus SU. Halsa la stor vekt på ulikheiter i samfunnet og viktigheita av å ha ein sterk fagbevegelse. Ellers var parolane ganske like tidlegare år, STOPP SENTRALISERINGA - STATLEGE ARBEIDSPLASSAR TIL DISTRIKTA - FASTE STILLIGAR OG LIKELØN - STYRK ARBEIDSMILJØLOVA.

Husnes

I strålande vær var det godt oppmøte i 1. mai toget på Husnes i år. Mange faner med både lokale og nasjonale saker var å sjå bak flaggborga. Etterpå var det program i kulturhuset der 3. kandidat for Arbeidarpartiet i Hordaland til Stortingsvalet, Eigil Knutsen, var hovudtalar. Han drog forsamlinga gjennom historia til 1. mai og argumenterte godt om kvifor fagrørsla og folket bør røyste Arbeidarpartiet til hausten.

Tekst Nils Gunnar Knutsen

Helikoptersikkerheten på sokkelen er under press

I Bergens Tidende kunne en lese om kystpolitikere fra hele Norge advarer mot EU-regelverk som vil gi fri konkurranse om helikoptertransport på sokkelen.

Jeg er en av tre LO tillitsvalgt i Nordsjøen, som har ansvar for LO organiserte oljearbeidere på Statoils 30 oljeinstallasjoner på norsk sokkel.. Vi reiser ut fra alle helikopterbaser langs norskekysten, fra Stavanger i sør til Kristiansund i nord. Mine opphold på installasjonene er som regel tre dager. Det vil si at jeg i løpet av et år ca. har 60 helikopterturer, som tilsvarer ca. 50-60 timer i luften i året. Så jeg vet litt hva det vil si å fly helikopter. Jeg er meget bekymret hvis nå det nye regelverket nå blir innført, og det gjør også oljearbeiderne som jeg snakker med og en samlet fagforening.

Sintefs nye helikoptersikkerhetsstudie viser at det er fire ganger tryggere å fly offshorehelikopter i Norge enn i Storbritannia. Det er viktig å verne om det gode sikkerhetsarbeidet som skjer i Norge. Derfor er det viktig og si nei til EUs nye helikopterregelverk (Hofo). Dette regelverket åpner opp for fri konkurranse, og at alle selskaper registrert i et EU-land kan konkurrere om å frakte ansatte til og fra plattformene på norsk sokkel. Det vil være myndighetene i selskapets hjemland som får tilsynsansvaret.

Hvem skal da holde kontrollen over selskaper som kan operere på norsk sokkel, eller kravene som stilles til selskapene? Hvem skal stå for den videre utviklingen av sikkerheten av helikoptertransporten offshore?
I dag er det strenge krav om at selskaper med passasjertransport på sokkelen må ha hovedkontor og driftsorganisasjon i Norge. Det innebærer at operatøren trenger en lisens, eller et operasjonssertifikat (AOC), fra norske myndigheter, og er underlagt norske tilsynsmyndigheter, og slik må det være.

I tillegg presser den europeiske luftfartsmyndigheten EASA og overvåkingsorganet ESA på Luftfartstilsynet, for å få Super Puma H225 som har stått på bakken siden Turøy ulykken i luften igjen. Heldigvis er Statoil negativ til dette. Denne helikoptertypen er nå erstattet av Sikorsky S-92.

Ingen tvil, norsk helikoptersikkerhet er under press fra EU

Løs ordfloken

XORD .no	BRÅK	GUDINNE	TAKT-FULL	SPILLOPP	EPOKE	FLIRE / SLAMPER		FRED	INFORMA-SJONS-PLATER		PLUKKE AV	FENGE / BRITISK FILOSOF		SKIPS-FORK.	SLEIP FISK / DISPO-NERT		NYHETS-SENDING
LYS-KILDER / VEKSLE									STØT / PUTTET I SENG								
							KONTOR-MASKIN-FABRIKANT / ÆR-FUGLEN									SKAPE	
BAK-VERK								SOM HØRER TIL FJELL / KJEVLES UT						TIDL. ØST-TYSKLAND / ROMAN AV AXEL JENSEN			
				PLANT-ENE	FORSØKS-ROM / LINJE				PART / SUM						OM / PG		
BY I RUSS-LAND	NAVNE-DAG 17.04.	VÆRE SINT / FORLYST-ELSE					EN MORTEN / FOR-BILDENE					SLEKTEN	VEKK! / UNGDYR				
PANELE																	
			VIL SI / ENHET FOR RESISTANS			BIT / RUSSISK PANNE-KAKE				STAGGE SULTEN / ROS				STØNN / EN GYNT			
VISITT / BESITTE											FYLLING / SOLGUD					BUTIKK-KJEDE	
		VULKAN PÅ ISLAND / VEKST						FJELL-KJEDE / ÅKER									
..... PAULO	FORME / TONE				HASTE / FILE				ÅND / TOPP-KORT								
			STRØK-ENE / BYGE							TONE	RADIO-BØLGE	100 m2 / NUPPING			DEKKE / LØVTRE		
DELTA U														EN BRUMM			
FOR-BINDE								TE-KOKEREN									

							O		T		B		T			S	
	M	I	L	L	I	A	M	P	E	R	E		E	D	D	I	K
	I	D	I	O	T	I		R	O	A	L	D	S	Ø	Y		V
	K	O	N	K	U	R	S		R	I	G	E	L		B	R	A
U	S	L	E			B	A	K	I			C	A	D	D	I	E
			A	S	I	A		L	E	I	R	E		V	E	N	N
	S	T	R	Ø	M	G	J	E	N	N	O	M	G	A	N	G	
U	T	E		R	E		A	V		V	A		A	L		E	G
	Ø	K	T		N	E		S	P	E		S	N	E	S		U
Å	T		A	S	S	I	S	T	E	R	I	N	G		T	U	R
		S	I	N		K	O	R	T	S	L	U	T	N	I	N	G
R	A	K		I	S	E		A	I		T	R	I	O		E	L
	T	A	V	L	E	M	O	N	T	Ø	R		M	E	L	T	E
	E	L	E	T		O	R	D		R	E	K	E	N	E	T	T

Løsningsordet (grå stripe) kan sendes firmapost@elogitbergen.com merket Kryssord-Mediautvalget. Svarfrist for innsending er 15. august 2017. Minst en vinner vil bli trukket ut og får navnet sitt i neste nummer.

Det ble trukket ut syv vinnere som hadde løst kryssordet i nummer 2- 2016.
De syv vinnerne var: Sverre Fon, Omar Elvik, Bjørn Mollandsøy, Kjell Bakkeplass. Ingar Hagen, Birger Folkedal og Øyvind Landsvik. De får tilsendt "et drikkeredskap på fire bokstaver"
Riktig løsningsord i nummer 2-2016 var: Strømgjennomgang.

Besøk fra Honduras

Av Ove Toska

Per Ranestad, Victor Fernandez, Berta Isable Caceres, Ove Toska og Morten Bildøy. FOTO ATLE RASMUSSEN

Tirsdag 14. mars fikk EL og IT i Hordaland, Sogn og Fjordane besøk fra 2 av våre samarbeidspartnere i Honduras. Besøket i Norge var i forbindelse med en Folkelig Domstol i Oslo 11. mars som ga dypere innsikt i hvordan norske investeringer i Latin-Amerika bryter med urfolks- miljø- og menneskerettigheter.

Det var Leder i organisasjonen COPINH Berta Isable Caceres og Victor Fernandez fra MADJ. Med seg hadde de Per Ranestad og Åse Sælensminde fra Norsk Folkehjelp. Berta Isabel Caceres har nå overtatt som Leder i COPINH etter sin mor, også hun het Berta Caceres - som ble oppsøkt i sitt hjem i Honduras og der brutalt skutt og drept i mars 2016. Etter at hun og familien lenge hadde mottatt drapstrusler. Victor Fernandez er foruten Berta sin advokat også sentral i menneskerettighetsorganisasjonen MADJ.

Det ble en sterk opplevelse å høre deres beretninger om situasjonen i Honduras. Mer enn noen gang er det viktig å få internasjonal oppmerksomhet og støtte til deres kamp for demokrati, menneskerettigheter, rettferdighet og mot undertrykkelse.

Siden statskuppet i 2009 har menneskerettighets, miljø og urfolksaktivister i Honduras blitt utsatt for trakassering, trusler, forfølgelser og drap. Honduras har blitt et av verdens farligste land for grasrotaktivister. Det er også for tiden landet med største antall drepte journalister i verden.

Norge samarbeider med makteliten i Honduras gjennom NORFUND. Dette samarbeidet bidrar til undertrykkelse av småbønder og urfolk over hele landet. HYPERLINK "http://www.latin-amerikagruppene.no/folkeligdomstol"http://www.latin-amerikagruppene.no/folkeligdomstol

EL og IT Forbundet sammen med Norsk Folkehjelp samarbeider med urfolk, småbønder og fagforeninger som kjemper mot internasjonale selskaper og regjeringen for å beholde livsgrunnlaget sitt, menneskerettigheter og mot undertrykkelse. Store verdier hentes ut av de internasjonale selskapene basert på rovdrift innen gruvedrift, skog- og jordbruk samt landets øvrige naturressurser. Tilbake står lokalsamfunn med forurensing, ødelagt natur og en utarmet befolkning hvor de som prøver å stå imot blir forfulgt og endog drept. Forbundets Honduras prosjekt støttes også lokalt i Hordaland, Sogn og Fjordane med årlige bevilgninger. Som ambassadør og folkehjelper til Honduras er det viktig for meg å bekrefte at vår solidaritet når frem – det har jeg erfart. Og ikke minst det betyr en stor forskjell for de mange som kjemper for demokrati, menneskerettigheter, rettferdighet og mot undertrykkelse.

Ove Toska, mars 2017

Per Ranestad, Victor Fernandez, Berta Isable Caceres.
FOTO ATLE RASMUSSEN

MANIFEST ÅRSKONFERANSE 2017

Manifest års-konferanse har siden oppstarten i 2010 vært en motvekt til NHOs årskonferanse og samler rundt 800 deltakere fra fagbevegelse, samfunnsforskning, politikk og medier. Elektroarbeidernes Fagforening har deltatt på konferansen på alle de 8 konferansene, også den i år. Fire fyrer tok turen over fjellet tirsdag 14. mars.

Høyrepopulismen, og hva gjør vi med det, var årets tema

Manifest års-konferanse

Til høyre?

Tema i år var høyrepopulismen, våre svar på deres spørsmål og venstresidas egen dagsorden.

Først ute var tre forfattere. I samtale med Magnus Marsdal, som selv har skrevet Frp-koden, diskuterte de hvorfor fremveksten av høyrepopulismen har skjedd. Det handler mye om folket mot eliten, og fordi forskjellene har økt. Midt i Europa, i Nederland, får Geert Wilders mange stemmer. Han er mot innvanding og mot EU, men ingen etablerte partier vil samarbeide med han. Vi fikk også innblikk i amerikansk politikk som er mye mer til høyre enn generelt i Europa. Da var det ikke til å unngå å komme innom Donald Trump, som foreslår populære tiltak som kan få folk i arbeid og de stemmer på han. Det ble også identifisert fire fløyer i FrP. Høyrepopulismen må ikke få bestemme dagsorden. Venstresiden må skape sin egen dagsorden som motvekt mot dette.

Safia Abdi Haase, sykepleier og kvoteflyktning fra Somalia er ridder av første klasse for sitt arbeid blant innvandrerkvinner.

Etter lunsj fortalte to sosiologer fra Institutt for samfunnsforskning og en statsviter fra Fafo under ledelse av sjefen sjøl, Cathrine Sandnes, om arbeiderklassen i det moderne samfunnet, om integrering, om sosial ulikhet, og om klasse. Over 155 000 innvandrere er i arbeid i Norge, litt flere menn enn kvinner, og litt forskjell fra land til land.

Så kom den en somalisk kvinne fra Harstad, et fyrverkeri, som hadde utdannet seg til sykepleier i Norge og hjulpet mange innvandrerkvinner. Hun var slått til ridder av første klasse for sin innsats. Hun ble flankert av Hadia Tajik og Åsne Seierstad i diskusjonen. De kom frem til at

Tekst: Arne Nesheim.
Foto: Kjell Sverre Aasheim

2017

det kunne være lurt at innvandrere lærer seg norsk for bedre å bli integrert.

Hva gjør vi?
Deretter dreide det inn på fagbevegelsen og integrering. Vi fikk se en film fra Tine der iherdig innsats hadde økt organisasjonsgraden. Rørleggernes Fagforening i Oslo skal arrangere språkkurs for innvandrere og deres koner, og vi fikk et eksempel på brudd av mange av arbeidslivets regler og lover hos bemanningsbyrået Hamilton People ved arbeid i Ølen.
Vi fikk forslag til hvordan venstresiden kan slå høyresiden, vi må peke oppover på de som har makt. Vi fikk innblikk i hvitsnippkriminalitet fra blant annet Petter Gottschalk.

Så "kranglet" tre nestledere på venstresiden om hvem som hadde den beste politikken for arbeidsfolk og miljøet.

Helt til slutt fortalte Linn Herning fra For Velferdsstaten om en digital aksjon for å stanse velferdsprofitørene ved å gå inn på velferdutenprofitt.no

Nok en årskonferanse var over. Tiden gikk raskere denne gangen, det var veldig interessante innlegg, og det hele ble krydret med 5080 Nyhetskanalen.
Fagforeningen bør nok dra til seg impulser fra dette også neste år.

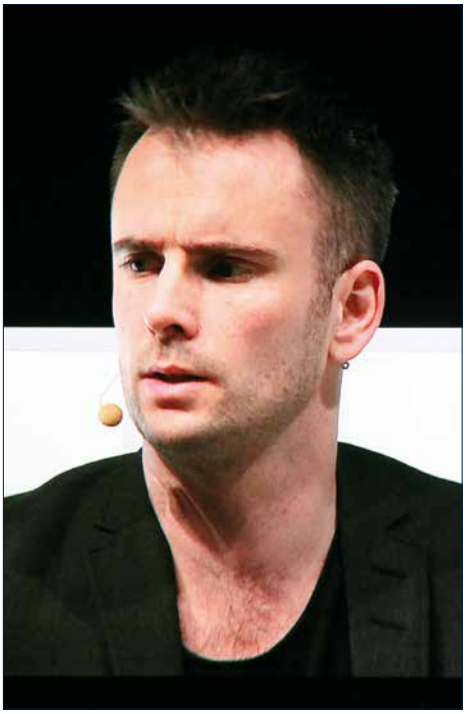

Magnus Marsdal, forfatter av FRP koden ledet første del av dagen.

Notiser

Remi Unnvik ansatt som organisasjonssekretær.

Som følge av at Atle Rasmussen ble valgt til leder av Elektroarbeidernes Fagforening bestemte styret seg for å gå til ansettelse av en ny organisasjonssekretær. Etter å ha tenkt på saken søkte Remi Unnvik på stillingen. Styret tilbudte han jobben den 27. april og han takket straks ja. Remi Unnvik begynner (begynte) den 6. juni.

Atle Rasmussen ny leder også i Distriktet.

Atle Rasmussen ble valgt som ny leder i EL&IT Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane på årsmøte den 28. april. Han etterfulgte Ove Toska som nå går over i pensjonistenes rekker.

Leserbrev fra Romania

I april 2014 oppdaget Arbeidstilsynet noen telearbeidere uten sikring oppe på et tak i Bergen. Det var telearbeidere fra Romania som jobbet med å bygge ut 4G nettet til Netcom. Netel hadde hyret inn RCA fra Romania til å gjøre jobben. Elektroarbeidernes Fagforening engasjerte seg i saken. Det viste seg at de rumenske telearbeiderne hadde en lønn på 7,50 per time. Dette førte til en rekke oppslag i media. Spesielt TV2 dekket saken godt. Fagforeningen tok kontakt med Netel, og de lovet å betale ut mellomlegget, men ingen penger kom.

Fagforeningen fikk kontakt med noen av de rumenske arbeiderne og 3 av dem ble invitert til Norge i februar 2015. Fagforeningen gikk grundig inn i det som hadde skjedd, og sørget for at også at politiet fikk snakke med dem for å gjøre en grundigere etterforskning. Gjennom undersøkelser fant vi at det var 52 rumenere som hadde vært i Norge og jobbet på forskjellige prosjekter for Netel. Dette første til ytterligere oppslag. I juni 2015 tok Netel kontakt og vi ble enige om å ha et møte for å gå igjennom saken. Til dette møtet hentet vi på nytt noen av de rumenske montørene til å være med. Netel tok her på seg å betale alt som manglet og i september 2015 ble flere millioner betalt ut via advokat i Bucuresti. Like før jul i 2016 fikk fagforeningen et leserbrev fra våre rumenske venner som de ønsket inn i Montørforum.

Dear Montørforum,

In the Montørforum 1 from 2015 you were asking "Where is the money?" My name is Rares Paraschiv and I know "Where is the money" All the money is in the workers pocket, but this would not be possible without EL & IT Forbundet Bergen contribution.
My work colleague Alex has contacted EL & IT Forbundet Bergen in order to represent us and they didn't hesitate to listen to us and to represent us.

Their leaders Ove Toska and Aage Blummenfelt helped our cause to be visible and well represented in Norway.

When we arrived in Bergen on 18 February 2015 after a long flight the weather was rainy like always in Bergen. Aage Blummenfelt and Arne Nesheim has welcomed us at the airport and our first trip has been to the union location where we meet Ove Toska. From the first discussion we had with them we knew that we will have a strong ally in our fight.

Ove has been very supportive and guided us, he told us that it was going to be a long process but at least then we knew we will not be alone in this fight. The next days we have worked at the union location with Ove and Aage, we have been to the police office and we had an interview for TV2 with Mr. Haakon Eliassen.

I must tell you that Ove and Aage are great host and handled the entire situation very smoothly and we felt very confident to tell them all the things about our work contracts in Norway. Before we left Bergen they have told us that our cause will be their work and they will figure a solution for this entire situation.

The time was moving on and we kept connected with them on emails and phone calls waiting for the good news. The phone call we received on 2 July from Ove was going to lead our case to a victory. Haakon news story has been published on TV2 and our voices were heard all across Norway.

Ove told us we have to come again in Norway for a meeting with Netel management in order to find a solution for the workers payments. 6 July 2015 me and Ionut arrived in Bergen. Alex couldn't come to Norway but he has been connected to the entire situation by email and phone. After a long evening at union

location we were well prepared for the next day meeting with Netel.

The meeting from 7 July has been a success, Ove was right, we had a strong case and Netel confirmed that they will pay all the workers for the work they performed in Norway.

After we have provided all the documents to Netel they have paid all the workers according to Norwegian telecom standards and the workers received their hard worked money.

During the entire the process Netel CEO Mr. Erling Nilsen have been very supportive to us and handled a lot of extra work and legal issue in order to make this payment possible. When the workers received the money some of them told me that the amount of money received from Netel was going to be the advance for their house loans at the bank. That made us all of us very happy.

As I promised to Ove in the day we signed the agreement a part of the money we received has been donated to a romanian oncology association for the kids with this disease.(Asociatia Spitale Curate - Zi cu Fapte Bune) Our side of story must be known and EL & IT Bergen Forbundet must receive the credit for this agreement between Romanian workers and Netel.

We are very happy that we meet them and you should be very proud to have such great people in your organization.

@ Ove Toska without your kind advices and knowledge our case was not going to be a victory.

@ Aage Blummenfelt your hard work has been an important component for our case and finally our victory.

@ Arne Nesheim without your good pictures and Montørforum article we couldn't reach to such a big audience

Special thanks to entire EL & IT Forbundet Bergen organization for representing us and making justice.

Your friends from Romania: Rares Paraschiv, Alexandru Ion and Ionut Tecuceanu.

Rares Paraschiv

Her er de som deltok på Stord. Fra venstre: Sigurd Sævareid, Trond Løvstakken, Ottar Hope, Vidar Vaktskjold, Gunnar Saue, Svein Olav Smith

Merkefester høsten 2016

Tradisjonen tro ble det også høsten 2016 gjennomført merkefester i regi av Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland Sogn og Fjordane, for å hedre medlemmer som har vært med lenge. Det blir markert 25, 40, 50, 60 og 70 års medlemskap.

I Bergen ble arrangementet gjennomført fredag den 25. november og på Stord den 2. desember. Som vanlig ble markeringen i Bergen gjennomført i fagforeningens lokaler i Kalfarveien 71. Det ble servert julemat og kaker med tilhørende drikke. Av totalt 46 jubilanter var 16 av dem med på festen. I tillegg deltok styremedlemmer og organisasjonssekretærer. Jan Henrik Larsen som er forbundssekretær i EL&IT Forbundet kom over fjellet fra Oslo for å dele ut merkene sammen med fagforeningens leder Ove Toska. På Stord var det 20 som skulle ha merke, men bare fire hadde mulighet til å delta. Trond Løvstakken var på plass frå forbundet sentralt, og stod for utdelinga av merkene.

25 års medlemskap i EL&IT Forbundet = Nål fra forbundet.
40 års medlemskap i LO = Nål og diplom fra LO.
50 års medlemskap i LO = Statuen Tenkeren fra fagforeningen.
60 års medlemskap i LO = Blomsterbukett fra fagforeningen.
70 års medlemskap i LO = Blomsterbukett fra fagforeningen

Under ser du jubilantene som var til stede på markeringen i Bergen, sammen med de som stod for utdelingen. Stående fra venstre: Fagforeningens leder Ove Toska, Per Gunnar Frantzen (40), Øyvind Langhelle (40), Sverre Brynjulfsen (40), Martin Fimland (25), Tom Carlsen (40), Jan Paulsen (40), Trond Karlsen (25), Reidar Vimme (40), Åge Blummenfelt (40), Geir Iversen (40), Harald Samuelsson (70), Kjell Helge Grinde (50), Jarle Fredriksen (25), Forbundssekretær Jan Henrik Larsen, Magne Gaasdal (50), Knut Naustdal (25), og Gunnar Røssland (50).

Av Arne Nesheim

Det ble gjennomført landsstyremøte i EL&IT Forbundet onsdag 31. november og torsdag 1. desember 2016 på Scandic Airport Hotell Gardermoen

Landsstyremøte i vanlig stil

Jan Olav Andersen var ikke fornøyd med møterommet. Det var lavt under taket og lufta kunne skjæres med kniv før møtet var startet. Han nevnte streiken hos KABA i Trondheim. Medlemmene har et samla forbund i ryggen. Han berørte så 8. november da KS bedrift streiken var over og berømmet medlemmenes innsats gjennom syv uker. Landsstyret applauderte.

Heismontørenes kamp for å støtte den litauiske heismontøren som ble skadet i arbeidet ble trukket frem. Heis fortjener og honnør for at de går foran i den kampen, sa Andersen. Solberg-regjeringen har lagt frem et statsbudsjett. Han håpte de borgerlige kaoskameratene ryddet opp i sitt eget rot. Han ønsket ikke et regjeringsskifte nå foran valgkampen.

Outsoursing av IKT-tjenester fra Helse Sørøst er en dårlig ide. De bør legge til rette for at firma i Norge kan gjøre de jobbene. Han berørte så LO kongressen der pensjon, EØS og kampen mot sosial dumping er sentrale stikkord.

I Forbundsstyret i går støttet man Radio Progreso i Honduras som fyller 60 år, med 10 000. Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane har fattet tilsvarende vedtak og oppfordrer andre til å gjøre det samme. Det er ansatt en ny forbundssekretær. Utvalgsstrukturen ble og behandlet i går.

Odd Helge Reppe. FOTO EL&IT

Et utvalg skal se på utvalgsstrukturen frem mot juni.

Møtet ble så konstituert. Svein Davidsen og Morten Svendsen ble dirigenter. Roger Nordland og Anna Marie Høitomt ble sekretærer. Det var 62 stemmeberettigede til stede i salen.

Svein Davidsen opplyste myndig at nummerlappene skulle leveres inn til dirigentene når man har permisjon.

Økonomi

Odd Helge Reppe orienterte om oppfølging av kontingent og forsikring 2016 og budsjett 2017.

Alle må bidra til at tapet på kontingent og forsikring blir så liten som mulig. Det er bestemt webbasert innlesing av trekklister. Det skal forenkle arbeidet. Det er og gjort forbedringer på "Min side". Budsjett for 2017 ble så behandlet, det vil si det var lagt ut et nytt budsjett på pultene med et underskudd på 930 000. Sigurd Sævareid argumenterte og foreslo å gi 50 000 til konferanse for industrielektrikere. Ove Toska sa det er bra at det blir mast på at rutinene følges ute i det enkelte distrikt. Vi har ansatt en sekretær til for å forbedre rutinene, sa han, og la til at 15. august fristen burde blitt endret siden den kolliderer med ferien. Budsjettet er ekspansivt med 3% økning når vi går med underskudd. Vi må se skikkelig på utvalgsstrukturen. De som vil ha høy aktivitet uansett må og si hvor pengene skal tas fra. Skal vi øke kontingenten? Toska la frem forslag om at regnskap 2017 og budsjett 2018 må være i balanse.

Remi Unnvik snakket varmt for bransjekonferansen for industrielektrikerne og budsjett i balanse. Vi kan ikke bruke penger vi ikke har, sa han.

Øivind Wallentinsen mente at to poster ikke ville være der neste år, den digitale opplæringen og valg 2017. Han ville støtte budsjettet som var utsendt. Markus Hansen foreslo å kutte ett nummer av Nettverk for 2017. Da sparer man 220 000. Per Gunnar Salomonsen ville ha HMS konferansen og IKT konferansen. Forslag ble referert og strek satt.

Jan Olav Andersen sa at det er en ambisjon å få regnskapet for 2017 og i balanse. Han ville og overføre erfaringene fra verveprosjektet i IKT bransjen til hele landet. Til forslag om å kutte antall nummer av Nettverk, sa han at det er vurdert, men at i 2017 kunne det være lurt å fokusere på valget.

Ove Toska hadde ordet for andre gang og presiserte forslaget sitt. Han snakket også varmt for å beholde Nettverk. Kanskje vi kan se på utvalgsstrukturen sammen med konferansestrukturen. Vi har 22 utvalg, sa han.

Øyvind Juul Schetne ville beholde Nettverk nettopp på grunn av valgkampen. Valgkamp og digital opplæring er noe som kun gjelder i 2017. Han støttet og forslaget for Sigurd om å gi industrielektrikerne konferanse også i 2017.

Odd Helge Reppe oppsummerte og sa det var enkelt å flytte pengene til industrielektrikerkonferansen. Skal se på 15. august, men aller helst skulle kontingenten kommet månedlig. Skal fortsette å

Jan Olav Andersen. FOTO EL&IT

jobbe med mange ting som kan virke positivt inn på regnskapet fremover. Sigurds forslag om 50 000 til industrielektrikerne fikk overveldende flertall og ble vedtatt. Ove Toska sitt om balanse i regnskap og budsjett fikk 38 stemmer og ble også vedtatt.

Forslag fra Hansen om å kutte ett nummer av Nettverk fikk få stemmer og falt. Budsjett med endringer ble vedtatt. Akkordkassens budsjett ble også enstemmig vedtatt. Det samme ble Elbus, og KS fondet.

Evaluering av privat AFP

Tor Arne Solbakken innledet etter lunsj til punktet evaluering av privat AFP.

Han informerte om vedtaka fra kongressen i 2013. 2017 nærmer seg og det skal evalueres. AFP er blitt veldig god for de som kan jobbe lenge men AFP er ikke fondert så du har ikke noen rett på AFP før den dagen du tar ut AFP. Kan bli ei tung bør å få på plass alt med tjenestepensjon og AFP på relativt kort tid. I tillegg er levealdersjusteringen blitt mye tøffere enn man forventet.

Staten skal etablere et evalueringssekretariat i departementet. Eksterne leverandører skal lage rapporter. Det blir en styringsgruppe med Gjeldsvik og Solbakken. Eventuelle krav til endringer ved oppgjøret i 2018. Det kan bli mange baller å holde styr på i oppgjøret 2018. Og da bør det bli samordna oppgjør, sa Solbakken.
I debatten var Morten Svendsen først ute. Alle må ha muligheten til å gå av med AFP når man er 62 år, mente han. Det må gjøres noe med de som mister retten rett før de kan gå av.

Tor Arne Solbakken. FOTO LO

Tor Inge Lie sa at de som tar ut maksimalt og så jobber videre, ja de utnytter systemet. Eystein Garberg syns det er ubegripelig at LO hadde støttet omleggingen. Wallentinsen sa at forskjellen er mye verre en oppgitt for mange håndverkere starter å jobbe før de er 22. Helmersen sa det var en illusjon å jobbe til 70 år, for det vil ofte ikke arbeidsgiveren.

Solbakken sa at LO jobber for å finne løsninger, men det er komplekse spørsmål. Han mente det ikke var noe problem at en 62 åring tar ut AFP og fortsetter i jobb.

Kongressen må bestemme hva man skal gå inn på i 2018, sa Jan Olav Andersen da han takket LOs nestleder for besøket. Debatten og orienteringen ble tatt til orientering.

Valg av representanter til LO kongressen.

Jan Olav Andersen la frem forslag til kandidater til LO kongressen. Både Svein Davidsen og Remi Unnvik fikk plass blant de 12 representantene.

Andersen argumenterte for Dagfinn Svanøe som kandidat. Salomonsen, Wallentinsen, Helmersen, Heimdal og Steen ville ha Esben Smistad som representant i stedet for Dagfinn Svanøe, og på andre vara Eystein Garberg. Salomonsen ville ha skriftlig avstemning der det var flere representanter. Kristine Wendt ville at Dagfinn Svanøe skulle få beholde plassen som han var foreslått til.

Gunn Rigmor Aarnes sa at tok man ut Dagfinn var det kun en representant under 30.

Jan Olav Andersen oppsummerte og sa at han hadde tenkt å frikjøpe Eystein Garberg for å bruke han som rådgiver under LO kongressen.

Dirigenten ville først avklare om skriftlig avstemning. Det ble omtrent likt og talt. 29 stemmer var for lite, så det ble ingen skriftlig avstemning. De første plassene ble valgt uten motkandidater.

Ove Toska. FOTO FRIFAGBEVEGELSE

Da man kom til Esben Smistad opp mot Dagfinn Svanøe fikk Smistad 36 stemmer og ble valgt. Det ble en tom plass på varalisten og dermed ble Eysten Garberg valgt der.

Evaluering av elektronisk uravstemning.

Bjørn Fornes g la frem en skriftlig evaluering og innledet. Systemet er positivt men krever noe flikking. Og det hjelper ikke uten mobilisering. Klubbleder kan følge med på hvem som har stemt. Har man gjort det en gang så kan den klubblederen huke av for hvem som blir påfølgende klubbleder. Det trengs gjerne flere tilganger ute i klubbene.

I Rogaland og Hordaland Sogn og Fjordane kunne klubbleder og fagforening ha innsyn. I resten av landet var det klubb og forbund. Rogaland ville ha muligheten til å legge ut sin anbefaling.

Det var kompliserende å ha både manuell og elektronisk uravstemning. Uravstemning på SMS kan pusses på og gjøres enklere. Når alle kan purre kan det bli veldig mange purringer samtidig.

Det kom klage på at når uravstemningen var ferdig så kunne ikke fagforeningen lese resultatene. Slik skal det ikke være så det skal ordnes opp i, sa Bjørn Fornes.

Debatt.

Leif Egil Thorsen tok opp at det må være mulig å legge med info fra fagforening, ønske om manuell avstemming, rutiner for ikke å kunne stemme to ganger, at

fagforeningene kan få tilgang også etter at uravstemningen er ferdig, samt sikker innlogging.

Thore Hagen sa at man i Hedmark og Oppland ville ha manuell avstemning, men det kom mange meldinger fra forbundet, så det må kunne stoppes når man skal ha manuell avstemning.

Karsten Bøe sa at som klubbleder i en klubb som har medlemmer i tre distrikt trengte han oversikt for flere distrikt. Dette er nå ordnet slik at man kan velge alle medlemmer i virksomheten.

Wallentinsen mente det må være mulig å bruke papirstemmer for medlemmene er ikke nødvendigvis interessert å gi fra seg mobilnummer eller epostadresse. Man må kunne legge inn de manuelle stemmene og få de med i deltakeroversikten.

Sigurd Sævareid ville at man måtte kunne bruke manuell uravstemning også utover nødstilfeller. Han fortalte og at om han hadde hatt med manuelle stemmesedler så kunne han fått hundre stemmer til, for folk hadde ikke med seg medlemsinformasjon.

Han sa så at det er forhandlingsutvalgene som skal bestemme avstemningsmetoder, ikke landsstyremøtet. Han sa til Karsten at han og kunne finne alle medlemmene sine ved en uravstemning. Forhandlingsavdelingen skal ha møte med Kompendia for videre forbedring av systemet. Forslag fra Leif Egil må ansees som intensjoner og oversendes, sa Fornes.

De tre forslagene oversendes forhandlingsutvalgene og de avgjør metode. Intensjonen tiltredes, mente Leif Egil og han fikk tilslutning til det.

Ekstraordinær kampanje – styrket organisering i servicesektoren.

Geir Åsen orienterte om status i prosjektet og hvordan han hadde arbeidet.

Han hadde fått på plass flere klubber i perioden, holdt vervekurs og vervet mange nye medlemmer. I perioden fra februar til november er det vervet 150 medlemmer.

Vidar Hennum sa at det er flere filmer som skal presenteres på facebook i morgen.

Om videre arbeid trakk han frem kartlegging, prioritering, ulike type rekrutteringsarbeid, tilpassing av budskapet. Målet er nå å ta dette prosjektet ut til flere distrikter. Om man vil ha Geir Asen ut til distriktene for å øse av sin kunnskap så er det bare å gi tilbakemeldinger på det.

Arvid Erga spurte om brosjyrer og verveargumentlister og om de kan deles med distriktene.

Venke Heimdal fortalte om vervekurs i Trondheim der Geir Åsen var med.

Ove Toska fortalte om at han hadde fått utfordring i distriktsledermøtet og skal planlegge et prosjekt som etterfølging på kartleggingen fra telebransjen. Han lurte på om LO hadde tanker om å spre noen midler utover landet også.

Svein Åge Johnsen spurte om han hadde knekt IKT koden? Er det noen funn som er overførbare og er det noen funn som overrasker?

Geir Åsen oppsummerte. Budskapet

Geir Aasen. FOTO DIGI.NO

må tilpasses. Det er ikke dyrt. Brosjyrer kan hentes fra web to print. Forankring er viktig. Det er ikke noen IKT kode. De har akkurat de samme utfordringene som elektrikerne har. De blir pressa på arbeidstid, på arbeidsoppgaver og på lønn. Verre er det ikke. Saken ble tatt til orientering og det var slutt for dagen.

Evaluering av tariffoppgjøret

Torsdag 1. desember startet møtet opp igjen klokken 09.00.

Bjørn Fornes innledet og konsentrerte seg om KS Bedrift Energiavtalen. Der er 1200 medlemmer fra EL&IT, der er felles forhandlinger med Fagforbundet, og til dels Delta. Konfliktgrunnlaget var avspaseringsfaktor etter vakt. Det var streik fra 23. september. 1076 medlemmer i 69 selskap var ute. Streiken varte i 47 dager til 8. november. Det var lite klaging og mye kreativitet. Noen arbeidsgivere foretok utmelding fra pensjonsordningen for de som var i streik. Det medførte mye ekstraarbeid, og redusert tillit til arbeidsgivermotparten. Plikten til vakt er vekke fra 1. januar 2017. Det medfører at de

Bjørn Fornes. FOTO FRI FAGBEVEGELSE

Karsten Bøe. FOTO AIBEL.COM

Sigurd Sævareid. FOTO SYSLAGRONN.NO

tillitsvalgte på den enkelte bedrift må gå i forhandlinger med arbeidsgiver for å få på plass evt. ny vaktavtale. Selve plikten i arbeidsavtalen må nok i arbeidsretten for å bli avklart.

En snitt energimontør har 510 000 i årslønn. Uravstemning ga 60 % deltakelse og om lag 90% ja.

I debatten var Rune Eia først ute. Han var bekymra. Å flytte bestemmelser fra en tariffavtale med streikerett og til lokale forhandlinger er feil utvikling, sa han. Svein Davidsen gratulerte KS sektoren med stayerevnen. Geir Warmstad hadde streiket. Han ville at også distriktene skulle få rask informasjon, er selv leder i Buskerud. Bjørn Fornes oppsummerte og saken ble tatt til orientering.

Streiker for tariffavtale.

Eystein Garberg orienterte så om situasjonen med å få på plass tariffavtale hos KABA. Det streikes for å få det til. De har nå streiket i tre uker i Trondheim. Sjefen er en grunder som er blitt oppkjøpt og nå nærmer seg 70 år og ønsker å gå ned med flagget til topps. De som streiker blir mer og mer opptatt av å vinne gjennom og få på plass tariffavtalen. Det er lett å holde motet oppe siden det er så mye støtte å få fra alle. De øvrige medlemmene er godt informert og dermed har man 1500 streikevakter overalt i Trøndelag.

Bra at det kom en streikebryter til Trøndelag for da fikk de mediedekning. Det ble fanemarkering med 10 faner for å sette fokus på det. Det var og markering i Drammen denne uken. Han lurte på om fagforeningen ville gi en liten julebonus til de streikende.

Stortingsvalget 2017

Kjersti Stenseng, partisekretær i Arbeiderpartiet og Kari Elisabeth Kaski, partisekretær i SV innledet til saken. Stenseng fortalte om Arbeiderpartiet sin valgkamp frem mot stortingsvalget 2017.
Kampen står om sofaen. Samarbeid med fagbevegelsen er viktig. Det legges stor vekt på arbeidsplassbesøk. Åpent, nysgjerrig og fremtidsrettet er visjonen.
Hovedsaker: Arbeid, utdanning, helse, klima og miljø.

Den lange valgkampen startet i 2013 og skal gå fram til valget i september 2017. Enda mer skal skje på digitale plattformer.

Kaski la frem ideer fra SV. De vil legge fokus på solidaritetsvalget. Det er økende forskjeller i Norge, både med hensyn til inntekter og at små forskjeller er bra for alle. Trygge jobber og styrke arbeidsmiljøloven. Et arbeidsliv der ansatte er trygge. Fordelingspolitikk og miljø får hovedfokus. SV er garantisten for et rødgrønt flertall etter valget.

Remi Unnvik var først på talerlisten, og talertiden ble satt ned fra 7 til 4 minutter.

Han anbefalte at arbeidsplasser blir prioritert, seriøse bedrifter taper for useriøse, inntak av lærlinger er viktig, også i det offentlige, og kampen mot arbeidslivskriminalitet må prioriteres. Et grønt skifte blir for mye snakk og for lite handling. Elektriske ferger kunne blitt bygget på vestlandet i stedet for i utlandet. Han fikk og tid til å snakke om etterutdanning og utvikling av arbeidsmiljøloven.

Remi Unnvik, Svein Davidsen og Ove Toska. FOTO ARNE NESHEIM

Tor Inge Lie ville at inngangen til boligmarkedet skulle bli lettere for de unge. Svein Davidsen oppfordret politikerne til å være tydelig i sitt budskap og at ungdommen må hjelpes til å komme i arbeid. Skatteøkning sammen med fri tannhelse kan være et konkret forslag, sa han.
Sissel Gundersen ville ha Nord-Norgebanen forlenget og vektlegge psykisk helse.

Geir Aasen sa at de måtte lytte til arbeidere for å få folk ut av sofaen.

Sigurd Sævareid ville ha svar på korfor de bygger ferge i utlandet når de som gjorde det før er arbeidsledige. Han sa at det ikke er et samla forbund som stiller seg bak vedtaket om vern av Lofoten og Vesterålen og han lurte på om AP ville ta olje- og energidepartementet når de kommer i regjering.

Wallentinsen ville ha de arbeidsledige i jobb og forbedringer i arbeidsmiljøloven.
Christopher Fagerland etterlyste også tiltak for de arbeidsledige i Rogaland.
Ove Toska tok opp viktigheten av å få byttet ut de blåblå, og vi må få folk i

Kari Elisabeth Kaski og Kjersti Stenseng. FOTO KNUT VIGGEN

arbeid. Folk blir oppsagt samtidig som det ikke er en elektrikere å oppdrive. Faste ansettelser blir omgjort til midlertidige. Vi ser det vokser frem et arbeidsmarked ved siden av det ordinære. Utenlandske trekker med seg andre utenlandske til å bemanne opp. Fosen bygger vindmøller men nesten alle pengene går til Danmark. Venke Heimdal tok blant annet opp EØS direktiver og sykehusdrift.

Randi Solberg hadde jobbet som telemontør i 38 år og ville påstå at det passer utmerket for kvinner. Steen presiserte at det er gitt 20 milliarder til de aller rikeste i skattelette og ville ha konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen. Salomonsen minnet om at språket er viktig, en må bli forstått. Og AML må bli forbedra. Han brant og for statlig eierskap.

Thorsen mente det var bruk for oljeindustrien i mange år fremover og de som blir arbeidsledige kunne fått jobb med å utvikle grønne arbeidsplasser. Han ønsket konsekvensutredning for Lofoten med flere steder.

Stenseng oppsummerte og mente vi var omforente om hvilke saker som var viktige. Skal bli enda mer konkret. Offentlige investeringer er mye mer effektivt til å skaffe arbeidsplasser enn skatteletter. Man vil heve skattene med 10 mrd. Bare for å holde kommunene på dagens nivå så må skatten heves. Lofoten og Vesterålen diskuteres. AP ønsker konsekvensutredning nå, men deler sier nei og Landsmøtet skal bestemme. Olje vil gi inntekter i mange år enda. AML skal forsterkes sammen med partene.

Psykisk helse skal prioriteres og spesielt på forebygging. Skal lytte mer.

Kaski hadde og notert mye som hun ville ta med. Behovet for at flere engasjerer seg i politikken er åpenbar. Ungdomsgaranti er noe SV satser på. Ungdom skal ikke gå mer enn tre måneder arbeidsledig før de kommer i jobb. Det grønne skiftet er at folk skal gjøre omtrent det samme, men med nullutslipp. Ferger bør bygges i Norge og infrastrukturen blant kysten må bedres, en kystsatsing med strømforsyning i havner. Skal få mer baner og mer industri, ved aktiv industripolitikk. Johan Sverdrup som nettopp er vedtatt vil stå til 2070. Innlederne ble takket av Jan Olav Andersen.

Planer

Jan Olav Andersen fortalte etter en liten pause at vi kunne diskutere planer og aktiviteter for valgkampen frem mot stortingsvalget 2017. Hvordan skal vi nå helt ut til den enkelte velger for å sikre et nytt stortingsflertall. Budsjettet i går har 500 000 til valgkampen, og vi må diskutere hva vi skal bruke pengene til. Salomonsen sa at årsmøter bør ha dette på dagsorden. Venke Heimdal fortalte at distrikt Trøndelag har satt ned et valgkamputvalg.

Ove Toska sa at vi skal gjøre vår jobb for å få flertall. Halvårsmøtet hadde Terje Knutsen til å fortelle om strømninger og bevegelse av velgere for å gi oss kunnskap foran valget. Han fortalte om da Nils Gunnar Knutsen ble valgt inn i Bergen bystyre med en stemmes overvekt. Vi har hatt en dagskonferanse for å ta for oss utviklingen i arbeidslivet. Svein Davidsen fortalte at de, de siste ti årene har hatt daglige diskusjoner om skatt og tannhelse med mer. En gang flyttet de seg i kantinen og snakket med stadig nye folk og gjennom det arbeidet fikk spredt budskapet om å få beholde Statkraft som eier i BKK. Det førte til at flere stemte.

Arild Horsevik sa at sist ville folk ha endring, bare endring. Nå har de fått det og det bør vi bruke for at de kan få forstått situasjonen for eksempel med streiken i KS og endringen i AML. Vi må snakke med folkene som Svein sier. Vi må og snakke om arbeidsledigheten og midlertidige ansettelser. Man får ikke lån uten fast jobb. Det er mange eksempler som kan trekkes frem i diskusjonene.

Kristine Wendt sa at det viktigste var å ha en jobb, det er ikke gitt for alle. Man må tenke på de partiene som mener at arbeid til alle er viktig. Hun etterlyste materiell når det skal verves flere velgere.

Jan Olav Andersen oppsummerte og takket for gode ideer. Kanskje Landsstyret i juni skal være en innspurtskonferanse. Vurderer også å bruke ressurser på Arendalsuka. Nettverk planlegger eget nummer. Og materiell det er bruk for som t-skjorter så er det bare å pøse inn ideer. Man vurderer også bedriftsbesøk. Etter LO kongressen vil forbundsledelsen prioritere valgkampaktiviteter.

Vi må gjøre det vi kan for å sikre et nytt stortingsflertall etter valget i september, sa han før punktet ble avsluttet og det var lunsj.

Spørsmål til forbundet.

Rogaland hadde spørsmål om konsekvensutredning av Vesterålen og Lofoten, Trøndelag om Forbundsstyrets besøk hos Evry, og Agder om regulering av EL&IT avtalen. Jan Olav Andersen og Odd Helge Reppe svarte greit på vegne av forbundet på de intrikate spørsmålene.

Vervepremier

Etter at Vidar Hennum hadde fått trukket ut tre nyinnmeldte lærlinger og en verver som hver fikk hver sin ipad, og det var sendt noen SMS til KABA sjefene, avsluttet Jan Olav Andersen møtet. Han minnet om at vi hadde vedtatt et budsjett og vi går inn i et år med LO kongress og Stortingsvalg, men og et mellomoppgjør. Forhåpentligvis går vi inn i det nye året med tariffavtale i Kaba. Og nettopp det gjorde vi.

Arild Horsevik. FOTO NRK

B Returadresse:
Kalfarvei 71
5022 Bergen

posten DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
NOREG P.P. PORTO BETALT

STYRET:

Leiar
Atle Rasmussen
Administrasjonen

Nestleiar
Sigurd Sævareid
Kværner, Stord

Sekretær
Øyvind Grindheim
Bilfinger, Svelgen

Kasserer
Øyvind Landsvik
Caverion, Bergen

Styremedlem
Heidi Lie,
Bravida,
Bergen

Styremedlem
Karsten Bøe
Aibel, Bg

Styremedlem
Tina Kleppe
Ottesen
Sønnico, Bergen

Styremedlem
Roger Nese
M. Thunestvedt,
Bergen

Styremedlem
Preben
Voltersvik
Ungdoms-
representant

1. Varamedlem
Karsten Eriksen
Electro Automation
Austevoll

2. Varamedlem
Bjarne Trondsen
Bravida, Førde

3. Varamedlem
Rune Myntevik
Helland Elektro,
Lindås

4. Varamedlem
Ann Olene Boge
Eltel Networks,
Hordaland Sogn
og Fjordane

5. Varamedlem
Vegar Moe
Apply TB,
Sunnhordland

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71, 5022 Bergen
Telefon
55 55 36 60
Telefax
55 32 35 18

Organisa-
sjonssekretær
Remi Unnvik

Organisasjons-
sekretær
Åge
Blummenfelt

Kontorse-
kretær
Vigdis Røyrvik

Kontor-
sekretær
Le Hang
Nguyen

Kontorsekretær
Katarzyna
Roginska

ADMINISTRASJONEN STORD

Hamnegata 18
Postboks 495, 5403 STORD
Telefon
55 55 36 60

Kontorsekretær
Elin Risnes

Organisasjons-
sekretær
Kjell Sverre
Aasheim

STUDIEUTVAL

Leiar	Kjell Sverre Aasheim	Organisasjonssekretær
Medlem	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
“	Eivind Skjerdal	Caverion, Nordfjordeid
“	Heidi Lie	Bravida, Bergen
“	Christoffer Rafdal	Kværner, Stord
“	Rune Myntevik	Helland Elektro, Osterøidet
“	Roger Nese	M. Thunestvedt, Bergen

FAGUTDANNINGSUTVAL

Leiar	Roger Nese	M. Thunestvedt, Bergen
Medlem	Fredrik Grytdal	Bravida, Bergen
“	Christoffer Rafdal	Kværner, Stord
“	Jon Kristian Viken	Caverion, Bergen
”	Tina Kleppe Ottesen	Sønnico, Bergen
”	Magnus Tveit Hamre	Caverion, Bergen
”	Kolbjørn Lygre	Bravida, Bergen

SKIPS- OG OLJEUTVAL

Leiar	Atle Rasmussen,	Organisasjonssekretær
Medlem	Karsten Bøe	Aibel, Bergen
“	Trond Karlsen	Aker, Bergen
“	Sigurd Sævareid	Kværner, Stord
“	Christer Wiik Nilsen	Voith, Mongstad
“	Terje Høysæther	Maritim Elektro, Kvam
“	Lars Christian Solheim	Aibel, Bergen
“	Ove Andre Bogstein	Aker, Bergen
“	Erik K. Breistein	OneCo, Bergen
“	Nils Gunnar Knutsen	Aibel, Bergen
“	Inge Øpstad	Kværner, Stord

MEDIAUTVAL

Leiar	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
Medlem	Arne Nesheim	Caverion, Bergen
“	Nils Gunnar Knutsen	Aibel, Bergen
“	Bjarne Trondsen	Bravida, Førde
“	Joakim Espevik	Kværner, Stord
“	Carlos Lopez Fyllingsnes	Apply, Bergen
“	Ledig plass	

TARIFFUTVALET

Leiar	Øyvind Landsvik	Caverion, Bergen
Medlem	Øyvind Grindheim	Bilfinger, Svelgen
“	Heidi Lie	Bravida, Bergen
“	Arild Grimstad	M. Thunestvedt, Bergen
“	Stig Morten Villanger	Bravida, Bergen
“	Andreas Nielsen	Knut Knutsen, Bergen
“	Preben Voltersvik	Caverion Bergen

MONTØRJENTENE

Leiar	Heidi Lie	Bravida, Bergen
Medlem	Tina Kleppe Ottesen	Sønnico, Bergen
“	Henriette Thorsen	Apply Rig & Modules

REVISOR- OG KONTROLLKOMITE

Repr.	Kjell-Ove Ege	Bravida, Bergen
Vararep.	Arild Grimstad	Thunestvedt, Bergen
Rep.	Inge Øpstad	Kværner, Stord
Vararep.	Bjørn Fidjeland	Aker, Bergen

For andre verv: Se www.efbergen.no

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTROBRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERENES FAGFORENING HAR OVER 3100 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO GJENNOM EL&IT FORBUNDET.

EL&IT FORBUNDET

ISSN 0804-3973